

VERSLAG d.d. 27 oktober 2021 van de hybride vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: ir. M. de Widt

Namens het college van GS: mr. J.H. Oosters, drs. R.C.L. Strijk, mr. drs. H.G.J. Bruins Slot, ir. R.G.H. van Muilekom en A. Schaddelee

Woordvoerders: J.J. Bart (GroenLinks), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. Van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M. de Droog MSc RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), M. van Elteren (GroenLinks), mr. N.A. Groen MA (GroenLinks), N. de Haan- Mourik (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. J.P. d'Hondt (PvdA), M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), drs. E. A. Kamp (D66), H. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), A. Krijgsman (PvdA), H. J. Rikkoert MSc, (ChristenUnie), H.O. Suna (PvdA), M. Talhaoui (PvdA), L.E. Veen (D66), L.M. Welschen-Van den Hoek (CDA), C. Westerlaken (CDA), en ing. H.I. Wolting (ChristenUnie);

Insprekers: M. Van Leyenhorst, T. Elzenga

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. B.F. Ferwerda (griffier), B. Wijshijer, E. IJsbrandij, en R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

1 Opening en algemeen

1.1 [Opening](#)

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur en heet de Statenleden, commissieleden, gedeputeerden, medewerkers en andere volgers welkom. De voorzitter geeft aan dat het voor een ieder vreemd is dat de heer Wijntjes niet meer bij deze vergadering is en geeft het woord aan de commissaris van de Koning om stil te staan bij het overlijden van de heer Wijntjes.

Commissaris van de Koning Oosters geeft aan dat de maandag voor hem en waarschijnlijk voor veel anderen anders verliep dan verwacht door het verdrietige bericht dat de heer Wijntjes is overleden. De commissaris meent dat de heer Wijntjes een heel vakkundig en gedreven Statenlid was maar ook een aimabel en plezierig mens. De heer Wijntjes was een fijne collega en hij zal gemist worden omdat er vandaag ook antwoord wordt gegeven op vragen die hij gesteld heeft. Hij zou echter de eerste zijn geweest om te zeggen dat het werk gewoon door moet gaan. De uitvaart vindt zaterdag plaats en vanwege de nog geldende beperkingen heeft de familie ervoor gekozen om de vertegenwoordiging vanuit de provincie klein te houden. De familie heeft de commissaris gevraagd om tijdens de uitvaart te spreken en op verzoek van de familie zal griffier Johan Dorst ook aanwezig zijn. Daarnaast zal er vanuit de CDA-fractie een beperkte vertegenwoordiging zijn. De provincie zal rouwadvertenties plaatsen, mede namens de Staten en er is mede namens de Staten een condoleancebrief naar de familie gegaan. Daarnaast is op Atrium een in memoriam geplaatst. In overleg met de familie en dankzij de goede zorgen van de heer Westerlaken is afgesproken om tijdens de Statenvergadering van 17 november de vergadering te beginnen met een in memoriam waar de vrouw van de heer Wijntjes bij aanwezig zal zijn zodat gezamenlijk stilgestaan kan worden bij het smartelijk heengaan van de heer Wijntjes.

De voorzitter dankt de commissaris en deelt mee dat er twee leden van de Awb-adviescommissie aanwezig zijn voor de behandeling van agendapunt 2.1.

De leden in de zaal worden verzocht hun hand op te steken als zij het woord willen en de leden die via MS-Teams vergaderen worden verzocht in de chat aan te geven dat zij het woord willen.

1.2 [Vaststellen agenda](#)

De voorzitter deelt mee dat de vergadering hybride is en in twee delen is gepland omdat er veel te bespreken is. Er wordt tot 13.00 uur vergaderd en om 17.30 uur wordt verder gegaan met het tweede deel, tot uiterlijk 19.30 uur. Dit is één vergadering en daarom staat de totale agenda in het Stateninformatiesysteem bij het ochtenddeel. Omdat de agenda vol is zullen er spreektijden gehanteerd worden. Er wordt uitgegaan van vijf uur vergaderen en dat betekent dat iedere fractie twaalf minuten spreektijd krijgt en GS 65 minuten. De spreektijd geldt voor de totale vergadering. Rondvragen en interrupties maken zoals gebruikelijk ook deel uit van de spreektijd. De spreektijden zullen handmatig door mevrouw IJsbrandij worden bijgehouden en zij zal geregeld de resterende spreektijden via de chat doorgeven. Het staat de leden vrij om tussentijds aan haar te vragen hoeveel tijd de fractie nog heeft.

Het streven is om tijdens het ochtenddeel tot en met de behandeling van agendapunt 2.5 te komen, waarna er in de avond verder gegaan kan worden met het initiatiefvoorstel van de heer Kamp over de Trage Paden.

Mevrouw Boelhauer stelt voor om de behandeling van agendapunt 2.9 mee te nemen in de bespreking van de begroting omdat de fractie meent dat er een overlap is en omdat dat derhalve agendatechnisch een voordeel kan opleveren.

De voorzitter deelt mee dat dat past en dat dit daarom zo zal worden gedaan.

De heer Dinklo condoleert de fractie van het CDA.

Bij de bespreking van de begroting wordt ook cultuur besproken en daarbij hebben de Staten indicator 9 nog niet ontvangen, alhoewel spreker en de ChristenUnie daar wel om hebben gevraagd. Aangezien dit een wettelijk verplichte indicator is meent spreker dat de begroting niet goed besproken kan worden en spreker stelt daarom voor om dat gedeelte niet tijdens deze vergadering te bespreken.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat bekend is dat er een omissie is gemaakt op dit punt en dat de verplichte indicator 9 over het restauratievolume van Rijksmonumenten niet in de begroting staat. Het college wil daarom met een erratum komen. Deze is echter nog niet verstuurd omdat het college de discussie van vandaag wilde afwachten omdat er mogelijk op meerdere punten een erratum nodig zou zijn. Binnen de commissie RGW en aan de hand van de technische vragen zijn al punten verzameld en het erratum houdt onder andere in dat er een tabel bijkomt waarin staat dat het percentage Rijksmonumenten, exclusief de oorspronkelijke functie woonhuis, dat wordt weergegeven als categorie matig en slecht naar de staat van het casco, een percentage van 17.7% kent. De indicator is dus wel al onderdeel van de beraadslagingen en de gedeputeerde geeft aan niet te weten of dit punt zo wezenlijk is dat het gesprek over dit onderdeel niet gevoerd zou kunnen worden. Het wordt echter wel gecorrigeerd want deze indicator had opgenomen moeten worden en daar biedt het college haar excuses voor aan.

Mevrouw De Haan licht toe dat de ChristenUnie ook een opmerking heeft gemaakt over dit punt. De fractie meent dat de begroting op dit punt prima besproken kan worden omdat het niet dusdanig van invloed is op de cijfers dat er grote veranderingen te melden zijn.

De voorzitter stelt voor dat iedere fractie hier mee omgaat zoals zij dat goeddunkt.

De heer Dinklo meent dat gedeputeerde Van Muilekom hierop zou moeten antwoorden. Spreker vindt de opmerking van gedeputeerde Strijk dat er een erratum komt omdat spreker meent dat voor de bespreking deze cijfers wel degelijk nodig zijn. JA21 wenst hier over te spreken en spreker meent dat hier nu wel erg gemakkelijk mee omgegaan wordt. Vorig jaar ontbrak deze verplichte indicator ook al.

De voorzitter geeft aan alleen te kunnen vragen of deze cijfers stante pede geleverd kunnen worden en als dat niet mogelijk is dan kan er verder op dit moment niets gedaan worden.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat het erratum naar de Staten komt en dat hij dit stukje informatie al informeel naar de Staten zou kunnen sturen. Het betreft het toevoegen van een tabel met een streefpercentage over Rijksmonumenten en het college had niet de gedachte dat dit per se cruciaal was voor de behandeling vandaag.

De voorzitter stelt vast dat de getallen zo snel als haalbaar per mail naar de Staten komen.

De heer Dinklo geeft aan dat er technische vragen zijn gesteld en dat omdat nu de begroting besproken wordt, nu ook alle informatie beschikbaar moet zijn. Spreker meent dat dit een essentieel onderdeel is van de beraadslagingen. Spreker meent dat de gedeputeerden Strijk en Van Muilekom hier erg gemakkelijk overheen stappen.

De heer De Brey geeft aan dat de fractie in de stortvloed van stukken net iets te laat was met het agenderen van de brief over Vijfheerenlanden. Spreker vraagt of deze brief voor de volgende BEM-vergadering kan worden geagendeerd waarbij het huiswerk voor de gedeputeerde is om het financiële effect in de propositie in het onderzoek weer te geven omdat dat nu ontbreekt en dit juist de hete aardappel in de discussie is. De gedeputeerde wordt dus gevraagd om het college van B&W van Vijfheerenlanden naar het financiële effect te vragen.

De voorzitter deelt mee dat met deze opmerkingen de agenda is vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter geeft aan dat gedeputeerde Bruins Slot twee mededelingen heeft.

Gedeputeerde Bruins Slot geeft aan de heer Wijntjes ook te zullen gaan missen. Zijn overlijden is onverwacht en de heer Wijntjes was een fantastische man en collega. Hij was energiek en slim en acteerde als coach en mentor voor anderen. Zijn heengaan is een groot verlies.

De gedeputeerde geeft aan dat PS van Utrecht met de Statenbrief van 2 maart 2021 zijn geïnformeerd over de voortgang van het herindelingsproces van Barneveld, Scherpenzeel en Gelderland. Deze herindeling zou aan de rand van de provincie Utrecht plaatsvinden en zou omliggende gemeenten raken. De minister van Binnenlandse Zaken heeft op 7 oktober besloten dat ze het herindelingsadvies dat de provincie Gelderland aan de minister heeft gestuurd niet zal omzetten in een wetsvoorstel. Daarmee komt dit herindelingsproces ten einde. Dit sluit aan op de toezegging van de gedeputeerde om de Staten hierover op de hoogte te houden.

Er vindt overleg plaats tussen de provincie, de gemeenten en het Rijk over het bijdragen aan de dekking van de schade door de valwind in het gebied Leersum, Valkenheide en Maarsbergen. De komende periode zal hier meer duidelijkheid over komen. Daarnaast vindt er een overleg plaats tussen gebiedspartijen om een objectief beeld te krijgen van de ongedekte schade van de verschillende groepen eigenaren. De stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug vervult hier een coördinerende rol in. De gedeputeerde verwacht eind november of begin december meer duidelijkheid met betrekking tot de overleggen met het rijk en de gedeputeerde zal bij de volgende commissievergadering van de commissie BEM ook weer de laatste stand van zaken melden. Als er al eerder iets te melden is, dan zal de gedeputeerde dat natuurlijk ook doen.

De heer Janssen vraagt of de provincie zelf al een volledige inventarisatie heeft van de eigen schade heeft. Spreker wil het belang van tempo en voortgang blijven benadrukken. Het lijkt nu weer een praatcircuit te worden en de VVD meent dat er behoefte is aan actie.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat er nu ambtelijk overleg plaatsvindt met het ministerie van Binnenlandse Zaken, LNV en OCW en de gedeputeerde meent dat dat positief is omdat zij het toejuicht als er ruimte zou komen om bij te dragen. De informatie over de eigen schade is bekend en zal naar de Staten worden gestuurd.

1.4 Ingekomen stukken BEM

De voorzitter deelt mee dat de leden de ingekomen stukken hebben kunnen lezen en dat dit punt verder niet besproken wordt omdat er verder geen opmerkingen over zijn binnengekomen.

1.5 Vaststellen verslagen commissie Bestuur, Economie en Middelen

De voorzitter licht toe dat er geen opmerkingen over de verslagen zijn binnengekomen en dat de verslagen worden vastgesteld, met dank aan de notulist.

1.6 Termijnagenda BEM en lijst moties

De voorzitter deelt mee dat op de Termijnagenda een informatiesessie over het Utrechts Archief staat gepland op 24 november. Het Utrechts Archief heeft aangegeven het leuk te vinden om de provincie die avond op het Utrechts Archief zelf te ontvangen. De voorzitter geeft aan nog wat mensen op sleeptouw te zullen nemen omdat zij meent dat het belangrijk is om de informatiesessie op locatie van het Utrechts Archief te laten plaatsvinden. De voorzitter vraagt over er verder nog vragen zijn over de Termijnagenda of de lijst moties.

De heer Kocken geeft aan dat bij de toezegging van gedeputeerde Strijk met betrekking tot de intensivering van bedrijventerreinen niet alleen is gesproken over de staatssteuntoets maar ook over de governance van de aanpak. Over beide punten zou nog een bericht naar de Staten terugkomen, terwijl er alleen de staatssteuntoets staat vermeld.

De voorzitter stelt vast dat deze toezegging inderdaad in de hele breedte meegenomen moet worden.

De heer Hazeleger stelt dat de agenda van december nogal druk schijnt te zijn en dat er daarom bepaalde punten zijn doorgeschoven. Spreker vraagt wie de keuze heeft gemaakt om sommige punten wel door te schuiven en andere niet en waar deze keuze op is gebaseerd. Zo moet de Sociale Agenda blijkbaar in december besproken worden en de nota Verbonden Partijen waar de Staten al lang op wachten wordt doorgeschoven naar januari.

De voorzitter licht toe dat de griffie dit uitvoerige proces ter hand genomen heeft en dat in overleg met bestuursadviseurs en het college is bekeken welke zaken per se dit jaar behandeld moeten worden en wat er naar januari kan worden doorgeschoven.

De heer Hazeleger geeft aan niet te snappen dat de Sociale Agenda dit jaar moet en dat de nota Verbonden Partijen naar 2022 doorgeschoven kan worden.

De voorzitter geeft aan niet zo precies te kunnen zeggen welke afwegingen zijn gemaakt.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan wel te kunnen uitleggen waarom GroenLinks graag de Sociale Agenda eerst wil behandelen omdat hier ook al heel lang op wordt gewacht.

De voorzitter stelt dat er een weloverwogen beslissing is genomen en dat de commissie het daar mee zal moeten doen.

1.7 Rondvraag

De voorzitter deelt mee dat de PVV een rondvraag heeft ingediend over de verhouding met China.

De heer Dercksen meent dat GS en PS laatst in een status quo-positie uit elkaar zijn gegaan met betrekking tot dit onderwerp. Daarbij werd medegedeeld dat corona meer van het bestuur vroeg dan dit agendapunt. Spreker meent dat het goed is om de boot weer van de kant te duwen en een stellingname in te nemen. De wereld, China en het communistische bewind staan niet stil en spreker stelt derhalve voor dit dossier weer op te pakken en verwacht dat het college met een voorstel komt.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het ook langer duurt dan het college had gedacht. In de brief die het college hierover naar de Staten heeft gestuurd, na het intensieve gesprek, is ook aangegeven dat de wereld niet stil staat en dat het college bredere internationale ontwikkelingen ziet die het in het standpunt wil betrekken. De gedeputeerde merkt op dat de relatie tussen de Verenigde Staten en China veranderd is wat ook invloed heeft op de westerse wereld in bredere zin. In de Europese Unie wordt gesproken over hoe het zich moet verhouden tot China en ook het demissionaire kabinet heeft aangegeven het Chinabeleid te willen herijken. Voor het college lijkt deze context een relevant gegeven voor hoe de provincie zich zou kunnen opstellen. Deze uitstelbrief uit het begin van het jaar is wel geschreven met de verwachting dat er nu wel meer richting zou zijn. Het is echter nog wachten op bijvoorbeeld richtinggevende uitspraken van het kabinet. Omdat de wereld niet stil staat vindt het college het wel belangrijk om dit gesprek in deze bredere context te voeren.

De heer Dercksen meent dat Nederland op België begint te lijken en dat het niet duidelijk is of er een nieuw kabinet komt voor de volgende verkiezingen. De provincie heeft nota bene een vriendschapsband met Guangdong en spreker meent dat de provincie als volwassen bestuursorgaan zelf oordelen kan vellen. Spreker vraagt hoe lang de gedeputeerde wil blijven wachten op de bredere context vanuit Den Haag.

Gedeputeerde Strijk geeft aan goed terug te kijken op de gesprekken die de Staten hierover hebben gevoerd in de commissie en in de Statenvergadering. De Staten zijn echter niet tot een uitspraak zijn gekomen omdat er geen meerderheid was voor één van de drie scenario's. De gedeputeerde meent dat als dit exact weer zo in de Staten wordt teruggelegd er een herhaling van het debat zou kunnen ontstaan. De extra informatie die vanuit het kabinet en wellicht vanuit Europa komt zou volgens de gedeputeerde relevante input kunnen zijn om als Staten tot een keuze te kunnen komen. De gedeputeerde geeft aan te verwachten dat binnen enkele weken of maanden wel een kabinet is en hij zou die input dan willen meenemen om snel weer het gesprek hierover op te pakken. De gedeputeerde licht toe dat, hangende deze zaak van het niet definitief maken van de verhouding met Guangdong, er nu ook geen bezoeken zijn en er ook geen bezoeken worden gebracht.

Mevrouw De Haan geeft aan deels aan te kunnen sluiten bij de vragen van de PVV. In de kranten is genoeg te lezen over het schenden van de mensenrechten en spreker meent dat het onrecht in dat opzicht gewoon doorgaat. Spreker vraagt welke horizon de provincie aanhoudt in dezen en meent dat het wellicht goed is om toch de discussie even terug te halen om te kijken waar de provincie nu staat en of het mogelijk is om alvast voor te sorteren en hoe dat in de Staten valt. Spreker geeft aan geen verzoek doet om iets naar voren te trekken maar dat zij wel wil agenderen dat het om onrecht gaat dat nu plaatsvindt.

De voorzitter stelt dat mevrouw De Haan met deze woorden het belang onderstreept om dit punt in beeld te houden.

De heer Suna stelt dat er weliswaar geen besluit genomen is maar dat hij wel duidelijk een beeld heeft van de richting waar de Staten heen willen. Er was vooral discussie over de wijze waarop en spreker meent dat dit

handvatten biedt om tot een nieuw voorstel te komen richting de Staten. Spreker meent dat de provincie niet hoeft te wachten op een nieuw kabinet.

Mevrouw Hoek sluit bij de vorige sprekers aan. Spreker kan zich het vorige debat nog goed herinneren maar meent dat er ook een reden was om het debat aan te houden. Er stond namelijk een reis naar China gepland waar de provincie niet goed meer onderuit kon. Spreker meent dat dat de reden was om tijdens dat debat nog niet met een uitspraak te komen. Spreker stelt dat er steeds meer informatie komt over de zonnepanelen die in China onder dwangarbeid worden geproduceerd en meent dat er dus steeds meer signalen komen.

De voorzitter meent dat het niet nodig is om de punten uit de vorige discussie aan te halen en stelt dat er nu een duidelijk signaal is afgegeven naar het college dat de Staten haast willen maken.

De heer Dercksen geeft aan verzoeken van coalitiepartijen aan gedeputeerde Strijk te zien en vraagt of de gedeputeerde daar op zou willen reageren.

De heer Kocken licht toe dat de VVD de insteek van gedeputeerde Strijk verstandig vindt.

Gedeputeerde Strijk merkt op in de woorden van de sprekers het belang van deze discussie te hebben gehoord. Het gegeven dat het met de mensenrechten nog altijd niet klopt weegt zwaar voor de ChristenUnie en de gedeputeerde geeft aan dat goed gehoord te hebben. Vanuit de kant van de PvdA is dat ook aangegeven en dat is voor de gedeputeerde geen nieuwe informatie omdat dit punt bij de vorige discussie ook al ter sprake kwam. Het debat zou opnieuw gevoerd kunnen worden maar er is al uren over gesproken. De gedeputeerde vond dat een goed debat maar vreest op basis van de huidige informatie een herhaling van zetten. De gedeputeerde meent dat nieuwe informatie, zoals bijvoorbeeld een verzwarend standpunt vanuit Europa, belangrijk en relevant is om mee te nemen. De gedeputeerde verwacht dat dit binnen enkele maanden kan en stelt dat tot die tijd geen actieve stappen worden genomen in de vriendschapsrelatie. Het college wil wachten op duidelijkheid van het nieuwe kabinet in deze kwestie.

De voorzitter licht toe dat er een tweede rondvraag is ingediend, over de verdeling van het gemeentegeld. Hier is schriftelijk op gereageerd en de voorzitter gaat er van uit dat dat voldoende is.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan de cijfers waar ze om heeft gevraagd gekregen te hebben. Wat daar nu over is te zeggen is dat veel gemeenten niet profiteren van een verhoging. De gedeputeerde wordt gevraagd om hierover met de gemeenten in gesprek te gaan en eventueel steun te verlenen als dit problemen oplevert. Spreker vraagt of de gedeputeerde hierover al met de gemeenten in gesprek is.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de verstrekte informatie een voorstel voor de herverdeling betreft. Hier zit geen groei maar alleen een andere verdeling in. Uit de tabel blijkt dat de Utrechtse gemeenten in dit geval er veel op achteruit gaan. Inmiddels is bekend dat dit voorstel het niet gaat halen. Er wordt nog steeds onderhandeld en de gedeputeerde weet nu nog niet waar dat op uit zal komen, de VNG speelt hier vooraleerst een rol in. De burgemeesters van de 26 Utrechtse gemeenten hebben vorige week een brief gestuurd aan het ministerie waarin zij hun zorgen uiten over dit voorstel, dat nu ook van tafel blijkt te zijn. De provincie monitort dit proces nauw. De gedeputeerde ziet dat de gemeenten zichzelf in dit proces goed positioneren en het lijkt hem goed en belangrijk dat zij dat doen.

2 Ter bespreking

2.1 [Statenbrief Jaarverslag 2020 Awb-adviescommissie van PS en GS](#)

De voorzitter deelt mee dat voor dit agendapunt de heer Elzenga aanwezig is. De voorzitter licht toe dat de Awb-adviescommissie van PS en GS jaarlijks verslag uitbrengt van haar werkzaamheden. Het bijgevoegde jaarverslag geeft inzicht in de afhandeling van bezwaarschriften, klachten en administratief beroep over het jaar 2020. Mevrouw Van Leyenhorst is digitaal aanwezig en de voorzitter heeft begrepen dat de heer Elzenga haar wil introduceren.

De heer Elzenga geeft aan het plezierig te vinden dat de Awb-adviescommissie weer eens in deze commissievergadering aanwezig mag zijn. Met betrekking tot de samenstelling van de commissie deelt spreker mee dat er een nieuwe voorzitter is, mevrouw Van Leyenhorst. Zij was werkzaam op het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de directie constitutionele zaken en wetgeving als klachtencoördinator. Spreker meent dat zij een waardevolle aanvulling is voor de commissie. Spreker meent dat de commissiesamenstelling van een goed niveau is en heeft gemerkt dat er veel belangstelling is van oud-Statenleden om in de Awb-adviescommissie deel te nemen. Dat geeft spreker een goed gevoel, zeker in het licht van bijvoorbeeld de stikstofdiscussie.

Corona is van invloed geweest op de afname van het aantal zaken waar op pagina 14 over wordt geschreven. Op de pagina staat de verdeling over de afdelingen en in het volgende jaarverslag zou de commissie het jaarverslag een wat thematischer opzet willen geven zodat duidelijker wordt wat er op welke terreinen speelt. De commissie BEM heeft kunnen zien dat de adviescommissie de verordening heeft aangepast op het punt van minnelijk overleg en mediation. In het voortraject is, ook bij de provincie, te zien dat dit goed wordt opgelost. Door de intrede van het hybride vergaderen lijkt men ook eerder geneigd te zijn om hier gebruik van te maken. Naar aanleiding van het hybride vergaderen worden de bezwaarschriftschrijvers na afloop altijd gevraagd hoe het hen is bevallen en in bijna alle gevallen vindt men het een prima werkwijze. De adviescommissie zou de grotere zaken liever fysiek behandelen omdat het soms ook belangrijk is dat je elkaar even ziet voor het voorbereiden van het advies. Spreker geeft een compliment aan het secretariaat die dat allemaal maar moet regelen.

De voorzitter licht toe dat het jaarverslag ter informatie voor de commissie BEM is geagendeerd. Het is opgewaarderd door de VVD en de ChristenUnie. Afhankelijk van wat er ter sprake komt zal of de heer Elzenga of de commissaris van de Koning reageren.

De heer De Brey meent dat zijn punt duidelijk is en vraagt hoe het komt dat in bijna twee van de drie gevallen de adviescommissie te laat is in beslissing of bezwaar en wat daar aan gedaan gaat worden.

Mevrouw De Haan meent dat de Awb-adviescommissie een heel belangrijk orgaan is. Het is het orgaan waar inwoners, ondernemers en organisaties terecht kunnen met hun klachten en bezwaren. Het is belangrijk om hier zorgvuldig mee om te gaan maar de fractie heeft wel ook vragen gesteld over de beslistermijn die procentueel achteruit is gegaan. Ook met betrekking tot de verordening doet de commissie voorstellen en daarom wordt de commissaris van de Koning gevraagd of hij van zins is nog iets met de verordening te doen.

Commissaris van de Koning Oosters bevestigt de woorden van de heer Elzenga dat de provincie zich gelukkig mag prijzen met een sterke en goed gekwalificeerde commissie. Het is blij met de nieuwe voorzitter, mevrouw Van Leyenhorst. Het jaarverslag is dit jaar op tijd en dat gaat dus ook beter dan voorgaande jaren. Dat betekent dat het secretariaat van de adviescommissie nu in staat is om op tijd gegevens aan te leveren en de commissie BEM te informeren over het werk van de adviescommissie. In het verleden heeft de commissie wel eens twee jaarverslagen in één keer moeten bespreken.

De VVD vroeg naar de oorzaak van het terugzakken van het percentage van zaken binnen twaalf weken afdoen. De commissaris van de Koning licht toe dat dat niet bij de adviescommissie of haar secretariaat ligt, maar dat dit ligt in de laatste fase, waar de vakafdelingen op basis van het advies van de commissie een besluit voor het college moeten voorbereiden. In veel gevallen geven de vakafdelingen aan het advies van de adviescommissie te volgen en dat het college dus een nieuw besluit moet nemen. In een aantal gevallen menen vakafdelingen dat er voldoende gronden zijn om het advies niet te volgen en wordt aangegeven dat het college in haar besluit moet volharden. De voorbereiding op een nieuw besluit komt vooral voort uit de afdeling LLO en komt voor een groot deel bij de RUD vandaan. Het college is afhankelijk van de voorbereiding van die nieuwe besluiten bij die twee onderdelen van de organisatie, waar juist de afgelopen periode bezettingsproblemen zijn geweest. Soms komt het voor dat in overleg met belanghebbenden de termijn niet wordt gehaald en wordt er bewust voor een overschrijding gekozen omdat zaken nog moeten worden uitgezocht of nader moeten worden besproken. In antwoord op de vraag van de ChristenUnie licht de commissaris van de Koning toe dat GS streeft naar 80% binnen de twaalf-wekentermijn. 100% is onrealistisch omdat er altijd redenen zijn waarom je de termijn niet kunt halen. De hoop is om met de aanvullende bezettingen op de verschillende afdelingen deze 80% wel te gaan halen.

De ChristenUnie vroeg ook naar de aanbevelingen over het minnelijk overleg en mediation. De commissaris van de Koning licht toe dat de Staten er zelf in de julivergadering hebben besloten om de verordening aan te passen en dit is in augustus in gegaan. Deze aanpassingen zijn dus snel geïmplementeerd en de commissaris van de Koning onderschrijft de woorden van de heer Elzenga dat het contact opnemen met een bezwaarindienaar heel goed kan helpen. Vaak voelen mensen zich niet gehoord of begrepen en dan is een eerste gesprek over wat er precies aan de hand is en of voorkomen kan worden dat een zaak juridiseert vaak heel behulpzaam. Zo is ook gebleken dat een mediation-achtig gesprek ook fantastische resultaten kan opleveren.

De heer Hazeleger meent dat de gesprekken over de Awb-adviescommissie vaak eenzelfde patroon kennen. Er wordt een constatering gedaan door de commissie waarop het college aangeeft dat daar hard aan wordt gewerkt en het jaar daarop volgt een soortgelijk gesprek. Nu is er echter een achteruitgang te zien in de afhandeling van de zaken. Spreker stelt dat hij zich hier zorgen over maakt en meent dat 72% erg laag is. Spreker meent dat het goed is om te proberen te voorkomen dat een zaak juridiseert en spreker vindt het dat licht dat 21 mensen zich tot de Ombudsman hebben gewend die bij de provincie geen horend oor vonden. Spreker hoopt dat dit aantal in 2021 af zal nemen door de gekozen route om zelf contact op te nemen met de bezwaarindieners.

Commissaris van de Koning Oosters vraagt de heer Elzenga iets te zeggen over de perceptie van commissie over de verbeteringen die de afgelopen jaren zijn toegepast.

De heer Elzenga licht toe dat het afgelopen jaar af en toe door de commissie wat ruimte is gemaakt in de procedure. Omdat dit in overleg werd gedaan zijn hier nooit klachten van de bezwaarschriftschrijvers over gekomen. Spreker is het met de commissaris eens dat als je 80% kunt halen, en als daar de inzet op is, je dat ook moet doen.

Met betrekking tot de opmerking van de heer Hazeleger over elk jaar hetzelfde verhaal licht spreker toe dat de commissie haar werk doet en cijfers produceert. Dat is de reden waarom spreker heeft aangegeven dat het wellicht aardig is om in het jaarverslag voortaan wat meer naar de thema's te kijken. Spreker meent dat de commissie op de goede weg is en volgend jaar zal blijken wat de inspanningen hebben opgeleverd.

De heer Hazeleger geeft aan niet bedoeld te hebben dat de adviescommissie elk jaar hetzelfde verhaal houdt, de commissie doet gewoon verslag van haar werkzaamheden. De discussie over de constatering van de commissie BEM lijkt zich wel te herhalen.

De heer Elzenga merkt op dat de verordening wel tijdig is veranderd afgelopen jaar.

De voorzitter meent dat er een mooie insteek is gemaakt om een aantal zaken te verbeteren en dat daardoor het gesprek over het jaarverslag wellicht ook verandert.

Mevrouw Welschen gaat er vanuit dat iedereen binnen de commissie zijn of haar best doet, maar stelt ook in de praktijk de tweedeling te zien dat het of mediation wordt, of dat de zaak juridiseert. Spreker meent dat mediation een meer menselijke vorm is en meent dat ook als een zaak juridiseert, de menselijke aanpak heel belangrijk is. Dat is bij de Toeslagenaffaire wel gebleken. Spreker heeft in het rapport gelezen over het blijven trainen van medewerkers op een goede voorbereiding van een zitting qua presentatie. Spreker mist daarin het woord 'empathie' en meent dat dat juist ook veel klachten bij de Ombudsman zou kunnen voorkomen. Spreker vraagt hoeveel aandacht hier momenteel aan wordt besteed.

De heer Elzenga meent dat een van de nadelen van corona is dat je de mensen niet in levenden lijve ziet. Als in een fysieke bijeenkomst het college of ambtenaren uitlegt hoe een situatie in elkaar steekt en waarom bijvoorbeeld een bushalte niet verplaatst kan worden, dan is het de ervaring van spreker dat de mensen bijna altijd toch tevreden naar huis gaan. De commissie zelf juridiseert niet maar kijkt naar de inhoud en naar het andere geheel. Spreker heeft begrip voor de woorden over empathie en er wordt oplossingsgericht gewerkt maar meent ook dat wel duidelijk moet zijn dat de commissie functioneert voor de provincie.

De heer De Brey wijst in relatie tot de woorden van de heer Hazeleger erop dat de portefeuillehouder tijdens de vorige vergadering heeft aangegeven dat dit niet kan en niet meer zal gebeuren. Spreker meent dat of deze grote woorden niet gebezigd zouden moeten of dat er echt iets aan de termijnoverschrijding gedaan moet worden. Spreker hoopt dat dit de laatste keer is dat de heer Hazeleger deze groundhog day heeft meegemaakt.

Commissaris van de Koning Oosters meent dat de heer Elzenga en hij hun best hebben gedaan om uit te leggen hoe een en ander werkt, en dat er andere redenen kunnen zijn dat er vertraging optreedt en dat de wet daarin ook voorziet. Sprekers opmerkingen van vorig jaar kwamen voort uit een periode dat de ondersteuning vanuit het secretariaat en de voortgang in de commissie niet op orde was. Daar heeft de commissaris toen op gereageerd met het antwoord dat hij alles zou doen om dat voor elkaar te krijgen en hij constateert dat dat nu wel op orde is. De commissaris heeft aangegeven dat kijkend naar het aandeel vanuit de eigen organisatie, er naar 80% wordt gestreefd. De commissaris is niet enthousiast over de inbreng van de VVD en meent dat de provincie zijn best doet en helemaal geen slecht figuur slaat met betrekking tot de wijze waarop Utrecht bezwaar en beroep afhandelt.

Mevrouw De Haan heeft begrip voor deze woorden maar stelt ook dat deze commissie staat voor inwoners en organisaties die hun beklag kunnen doen. Spreker onderstreept daarom het belang om de beslistermijn goed in beeld te houden. Spreker meent te horen van de commissaris dat het percentage deels geflatteerd is, bijvoorbeeld omdat de mogelijkheid tot verlenging bestaat en vraagt of er in de verslaglegging iets opgenomen kan worden wanneer het legitiem is om te verlengen. Zo wordt duidelijker dat het percentage weliswaar geflatteerd kan zijn, maar zo kan de commissie ook in beeld krijgen waar wel de overschrijdingen zitten die niet nodig waren en waar de provincie zich aan de wet had kunnen houden.

De heer De Brey meent dat dit een goed voorstel is en vraagt de heer Elzenga om in het volgende jaarverslag deze schifting aan te brengen.

De heer Elzenga meent dat dit mogelijk is maar stelt dat het vooral ook aan de gedeputeerden is om in hun eigen lijn in beeld te houden waar de zaken vandaan komen. De commissaris wordt meegegeven om dit binnen het college te bespreken.

De voorzitter dankt mevrouw Van Leyenhorst en de heer Elzenga voor hun bijdrage aan deze vergadering.

2.2 Statenbrief 'Brief BZK en JenV over opvang asielzoekers en huisvesting statushouders en ontwikkelingen Provinciale Regietafel Migratie en Integratie'

De voorzitter licht toe dat dit agendapunt is opgewaardeerd door GroenLinks, PvdA, JA21 en PVV. Vanwege de actuele ontwikkelingen wenst de voorzitter eerst het college het woord te geven in verband met een mededeling.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat het college heeft gepoogd om de Staten in de beantwoording van de vragen zo actueel mogelijk te informeren over de stand van zaken. De ontwikkelingen gaan echter, in enige hectiek, continu door. Voor het weekend heeft het kabinet gevraagd of alle provincies binnen twee dagen honderd asielopvangplekken beschikbaar konden stellen. De provincie Utrecht heeft deze vraag serieus opgepakt, samen met de partijen in de kopgroep van de PRT. Zondag al is het bod gedaan dat Utrecht en Amersfoort beide vijftig plekken bieden en dat de mensen zondag al konden komen. Dat is niet gebeurd, zij zijn dinsdagavond gekomen. De provincie vindt dit een belangrijk punt omdat het lucht geeft aan Ter Apel waar de situatie uit de hand loopt. Er is sprake van opvang in een hotelvoorziening maar voor Amersfoort geldt ook dat binnen enkele dagen mensen kunnen doorstromen naar Zon en Schild. De gedeputeerde geeft aan het belangrijk te vinden om hiermee de meest actuele stand van zaken te hebben geschetst.

Mevrouw Boelhauer dankt de gedeputeerde voor zijn toelichting en voor de inspanningen die hij op dit punt heeft gepleegd. Spreker hoopt dat de gedeputeerde hiermee doorgaat, de beelden die GroenLinks heeft gezien zijn schrijnend. De hoop is dat de gedeputeerde niet alleen aandacht wil vragen voor de crisisopvang maar ook voor het gegeven dat mensen zo snel mogelijk dingen kunnen gaan doen. In het verleden is geleerd dat het daar vaak aan ontbreekt en spreker meent dat het voor de toekomst van deze mensen wenselijk is dat de partijen zich daar gezamenlijk voor inspannen. Het doet GroenLinks veel deugd dat ook veel inwoners van de provincie zich hier betrokken bij voelen.

De heer Dercksen licht toe dat in Huis ter Heide een defensielocatie ter beschikking is gesteld voor mensen uit Afghanistan. Spreker woont in de buurt en krijgt soms het gevoel dat hij in een buitenwijk van Teheran woont. Spreker heeft mensen gesproken die daar zijn wezen kijken die families hebben gezien die soms in zeer orthodoxe kledij zijn gehuld. Zij hebben echter ook mannen gezien die je onder de Taliban zou scharen. Mevrouw Boelhauer wordt gevraagd of zij, als zij een dochter van een jaar of veertien zou hebben, en als het donker wordt, haar dochter alleen langs Huis ter Heide zou laten fietsen.

Mevrouw Boelhauer antwoordt dat zij haar dochter niet alleen op afgelegen wegen zou laten fietsen en die donker zijn. Het maakt niet uit of dat langs Huis ter Heide is of bij de hockeyvelden in Wijk bij Duurstede.

De heer Suna stelt dat de zorgen niet van nu zijn. Deze waren er eerder ook al, met name met betrekking tot vergunninghouders, die niet in een AZC thuishoren maar een woning zouden moeten krijgen. Dit punt speelt volgens spreker dus al jaren en spreker meent dat de crisis van dit moment niet de eerste aanleiding is om iets te gaan doen. Spreker heeft het gevoel dat er te weinig gedaan wordt om bij gemeenten af te dwingen dat zij voldoen aan de opgelegde eisen. Spreker maakt zich daar zorgen over en dat is de reden dat de wens om flexwoningen, ook voor dit soort doelgroepen, is uitgesproken.

Spreker vraagt daarnaast wat er uit het gesprek van de commissaris met andere commissarissen is gekomen over de inzet van Utrecht op dit moment om opvang te bieden vanuit AZC's, waar gedeputeerde Van Muilekom net naar verwees.

De heer Hazeleger geeft aan te hebben begrepen dat de heer Suna wil dat het college de gemeenten opdraagt om meer werk te maken van deze opvang en vraagt of hij dat juist heeft begrepen.

De heer Suna geeft aan bedoeld te hebben dat er al een opgave is om vergunninghouders te huisvesten in de gemeenten. De provincie moet op deze opdracht toezien en waar nodig ingrijpen. Bij bijna alle gemeenten in de provincie voldoet de situatie niet aan de verwachting. De situatie wordt nu nog schrijnender omdat deze

vergunninghouders nu nog in AZC's verblijven. Hier sturing voor maken en afwachten wat gemeenten zelf oppakken zal volgens spreker niet leiden tot voldoende inzet om te voldoen aan de eis.

De heer Dinklo begrijpt het betoog van de heer Suna. Spreker stelt echter dat de vergunninghouders ervoor zorgen dat de Nederlanders die al jaren op een woning wachten, nog langer moeten wachten. Gevraagd wordt of de heer Suna kiest voor het huisvesten van vergunninghouders of voor het huisvesten van Nederlanders die al tientallen jaren op een passende woning wachten.

Mevrouw De Haan licht toe dat gemeenten zelf de bevoegdheid hebben om vergunninghouders voorrang te verlenen of niet. Tegelijkertijd is er de wet die iets zegt over crisis- of noodopvang van vluchtelingen, de toewijzing van statushouders en de huisvesting van statushouders. De gemeenten hebben een verplichting en de provincie heeft de taak om toe te zien en te ondersteunen en spreker vraagt zich dan ook af welke discussie niet wordt gevoerd.

De heer Suna antwoordt in de richting van de heer Dinklo dat hij graag wil dat er meer sociale huurwoningen worden gerealiseerd. De PvdA geeft al jaren dat er een tekort is om burgers te kunnen voorzien van een fatsoenlijke woning. Daarop is inzet nodig en de PvdA komt dan ook continu met voorstellen er ervoor te zorgen dat er aan alle verzoeken, wensen en noodzakelijke te plegen bouwopgaven wordt voldaan. Spreker meent dat het dus geen keuze is maar dat ervoor gezorgd moet worden dat mensen een dak boven hun hoofd hebben.

De heer Dinklo geeft richting mevrouw De Haan aan het niet prettig te vinden dat hij in een hoek wordt gezet. Spreker begrijpt dat iedereen een dak boven zijn hoofd moet hebben en is daar ook zeer bij betrokken. De manier waarop dit in Nederland wordt gedaan is echter niet zijn keuze.

Mevrouw De Haan geeft aan de heer Dinklo niet in een hoek te hebben willen zetten. Als dat het gevoel is dat overblijft dan biedt spreker daar haar excuses voor aan. Spreker heeft wel geprobeerd te duiden wat de wet van de provincie vraagt.

De heer Dercksen begrijpt dat er een Rijkstaak is voor de provincie om asiel- en gelukszoekers bij de gemeenten door de strot te duwen. Spreker meent dat de provincie echter ook eigen taken heeft, en deze taken worden geraakt door massa-immigratie. Spreker heeft dit al heel vaak gezegd. Spreker meent dat de Nederlandse cultuur wordt uitgehold, er is een ongekende woningnood en Nederlanders wachten al tien jaar op een woning. Dit terwijl, als je uit Verweggistan komt alles voor je wordt geregeld zoals viersterrenhotels in Utrecht. Ondertussen laat Nederland 36.000 daklozen onder een brug liggen. Daarnaast is er druk op de ruimte en daarmee op recreatie, natuur en vervoer. Spreker stelt dat daarbij een asielzoeker met zijn hele carrière, of juist het ontbreken daarvan, een miljoen euro kost.

Mevrouw De Haan maakt een punt van orde. Spreker hoort de heer Dercksen spreken over massa-immigratie en meent dat het in relatie tot de provinciale taken gaat over (crisis-)opvang van vluchtelingen en huisvesting van statushouders. Spreker zou de discussie graag bij dit onderwerp laten. Er zou wellicht in een ander verband over massa-immigratie gesproken kunnen worden, al meent spreker dat dat meer op Rijksniveau ligt.

De heer Dercksen stelt dat sommige mensen blijven wegstaren en meent dat massa-immigratie effect heeft op alle taken van de provincies. Spreker vroeg net of anderen veertienjarigen langs een opvangcentrum zou laten fietsen in het donker en stelt dat hij dat zelf niet zou doen.

Mevrouw Veen geeft aan haar hele schoolperiode langs een AZC te hebben gefietst en nooit een probleem te hebben gehad. Spreker geeft aan nooit te zijn aangesproken en stelt dat als zij door de volkswijk daarna fietste, zij meer problemen, naroeppen en onveiligheid te hebben ervaren dan bij het AZC. Spreker snapt dan ook niet goed waar deze vergelijking vandaan komt.

De heer Dercksen geeft aan te begrijpen dat het in wijken waar veel sociale woningbouw is, het ook mis gaat. In het verleden is in Kamp Zeist ook een opvang geweest van asielzoekers en spreker meent dat de anderen de inwoners en winkeliers van Soesterberg maar eens moeten vragen wat voor een feest dat was. Daarnaast zou ook eens gekeken moeten worden naar hoe vaak er een ambulance rijdt naar het uitzetcentrum in Kamp Zeist. Spreker meent dat dat drie keer per dag is en dat dat allemaal wel betaald moet worden.

De voorzitter licht toe dat er een Statenbrief die ging over de acute noodzaak om woningen te vinden is opgewaardeerd. De voorzitter meent dat er nu ver van dit onderwerp wordt afgeweken.

De heer Dercksen geeft aan antwoord te hebben gegeven op een vraag die hem was gesteld.

Spreker vervolgt en stelt dat in Parijs vrouwen uit het straatbeeld zijn verdwenen. Spreker meent dat als je je kinderen niet meer door bepaalde wijken wilt laten fietsen, dat is wat er gebeurt.

Spreker vraagt het college wanneer er een analyse komt van wat deze massale instroom van asielzoekers, en van expats die massaal terugkomen, voor de provincie betekent. Spreker meent dat dit een enorme druk geeft op wat de provincie doet. Dat er in Den Haag geen visie is, zou de provincie er niet van moeten weerhouden om wel een visie te formuleren. De grote steden hebben te kennen gegeven dat het absorptieniveau hen inmiddels te boven gaat. Spreker vraagt wanneer het taboe van dit onderwerp af gaat zodat er eens open over gesproken kan worden. De vragen zijn onder andere wat je wilt met Nederland, hoeveel mensen van verre je wilt hebben in Nederland en waar dat dan moet plaatsvinden.

Mevrouw Veen geeft aan het te betreuren dat het debat de afgelopen vijf à tien minuten niets te maken heeft gehad met het onderwerp van de Statenbrief.

De heer Dercksen stelt dat dit dossier al speelt zolang hij in de Staten zit omdat het voor veel collega's een taboe is om te spreken over de gevolgen op de langere termijn voor het land en alle beleidsterreinen van de provincie. Spreker stelt dat iedereen begrijpt dat het vast loopt als er elk jaar honderdduizenden mensen het land in komen en dat anderen dat niet willen zien.

Mevrouw Veen vindt het frappant dat er gedaan wordt alsof anderen hier niet over willen praten. Spreker meent dat er een verschil is in de probleemdefinitie. De problemen die de heer Dercksen ziet en schetst zijn niet de problemen die spreker ziet en waar zij en haar partij het over willen hebben.

De heer Dercksen meent dat het probleem is dat de provincie er niet over wil praten en het wil aanzien tot dat het water nog hoger over schoenen loopt. Diegene die stelt dat massa-immigratie geen problemen met zich meebrengt is volgens spreker ziende blind en horende doof.

De heer Westerlaken steunt de woorden van mevrouw Veen. Spreker meent dat het niet gaat over het niet willen bespreken van zaken maar over een totaal andere inschatting van de problemen in dit land. Spreker beaamt dat een grote instroom van migranten voor sommige bestuurders een lastige opgave is. Spreker had dan ook dat er op een beschaafde manier en met oog voor het probleem en de inhoud over het probleem gesproken zou worden. Spreker vindt het prima om op een ander moment en op een andere manier over massa-immigratie te spreken.

De heer Dercksen licht toe elf jaar in de Staten te zitten en dat er nooit een ander moment is geweest. Dat komt er volgens spreker ook niet omdat sommige partijen niet over dit onderwerp willen spreken. Spreker vraagt wanneer er gesproken gaat worden over de woningnoodproblemen als gevolg van massale instroom, of over de druk op het vervoer of de natuur. Spreker meent dat partijen het hier niet over willen hebben en dat zij alleen asielzoekers willen plaatsen in gemeenten....

De voorzitter vraagt de heer Dercksen om niet de hele tijd in termen van 'jullie' te spreken.

De heer Dercksen antwoordt hier in termen die hij zelf kiest over te spreken.

Mevrouw Boelhauer meent dat voortdurend over de door de heer Dercksen genoemde onderwerpen wordt gesproken zoals de druk op de ruimte en woningbouw. Spreker stelt dat er vele oplossingen aangedragen worden maar dat dat niet de oplossingen van de heer Dercksen zijn.

De heer Dercksen vraagt wanneer er gesproken gaat worden over de problemen die Nederlanders hebben om een woning te krijgen.

De heer Westerlaken maakt een punt van orde en geeft aan te wensen dat er in deze vergadering via de voorzitter wordt gesproken. Wat er nu gebeurt is geen gesprek of een debat maar een uiting van een mening. Dit verloopt niet volgens de orde zoals de commissie gewend is en spreker geeft aan dat dat hem steeds meer tegen de borst begint te stuiten. Dit geldt ook voor het taalgebruik dat hierbij gekozen wordt. Spreker steunt de woorden van mevrouw Boelhauer en meent dat er wordt gesproken over alle problemen die de heer Dercksen aanvoert. De heer Dercksen meent echter dat er maar één probleem en één oplossing is en veel partijen denken dat er meerdere problemen en meerdere oplossingen zijn. Spreker meent dat als de partijen niet bereid zijn om op een ordelijke manier naar elkaar te luisteren zo een gesprek nooit zinvol kan zijn.

De heer Dinklo geeft aan zelf in Afghanistan te hebben gezeten en goed te begrijpen in welke kwetsbare positie de mensen zitten die voor Nederland gewerkt hebben. Spreker heeft veel contact met voormalige collega's die nu ondergedoken zijn en niet geholpen kunnen worden omdat ze geen directe band met kamerleden hebben en spreker kan niets voor deze mensen doen. Dat voelt heel erg vervelend maar doet niets af van de mening van JA21 dat opvang in de regio dient te gebeuren. In de Statenbrief staat dat ongeveer 6.000 statushouders langer dan de wettelijke termijn van tien weken in een AZC zitten. Spreker stelt dat meer dan 300.000 Nederlanders langer dan een morele termijn in een woning wonen die niet bij hen past. Spreker meent dat dat de keus is waar over gesproken wordt. Er staat in de Statenbrief dat er alles aan wordt gedaan om de vluchtelingen een dak boven hun hoofd te geven en spreker vraagt waarom dat niet wordt gedaan voor Nederlanders die al tien jaar op een wachtlijst staan voor een sociale huurwoning. Er wordt gesproken over flexwoningen en het buiten de rode contour bouwen en spreker vraagt waarom dat wel voor vergunninghouders wordt gedaan en niet voor de mensen die nu bij hun ouders moeten wonen om met velen bij elkaar in een woning wonen waar ze liever niet willen wonen. Spreker meent dat dit een keuze is waar de politiek voor staat. JA21 kiest voor opvang in de regio en sociale woningbouw voor mensen die al tien jaar op een passende woning wachten. Spreker zou graag zien dat de commissaris van de Koning zich hier hard voor maakt, ondanks dat er begrip is voor alle morele dilemma's.

De voorzitter meent dat dit onderwerp met deze woorden ook weer aardig flink wordt opgerekt.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat, zoals bekend, de opgaven die er zijn in Utrecht, maar ook in andere provincies, groot zijn.

De provincie heeft een taakstelling gekregen om toezicht te houden op de huisvesting van statushouders. Door de verdubbeling van de taakstelling ligt dit lastig. De gedeputeerde licht toe dat de provincie al ruim een jaar contact heeft met alle burgemeesters en wethouders Wonen in het PRT om te kijken wat er in dit vraagstuk nodig is. Hierin valt een aantal punten op. Veel gemeenten geven aan een aantal aandachtsgroepen te hebben die op zoek zijn naar een woning, zoals starters, arbeidsmigranten, expats en statushouders. Wat gemeenten en de provincie doen op dit gebied is het stimuleren om huisvesting te creëren.

Veel gemeenten geven aan zodanig voorzieningen te willen treffen dat er bij een piek niet meteen weer een crisissituatie ontstaat, maar juist gericht op die brede groep woningzoekenden. Het kan dan voorkomen dat in bepaalde tijden meer bezet wordt door statushouders en op andere momenten bijvoorbeeld mensen die acuut een woning nodig hebben door een scheiding of door starters. Het streven is dat er meer flexibiliteit komt om de brede vraag op te vangen. De gedeputeerde vindt het dan ook goed dat er vanuit gemeenten naar een soort combi-voorziening wordt gekeken.

Gemeenten hebben ook aangegeven goed te zullen gaan kijken naar wat de mogelijkheden zijn. De gedeputeerde stelt blij dat zijn dat er gemeenten zijn die met voorstellen komen voor plekken waar zij dit soort voorzieningen willen realiseren. De realiteit is dat een aantal voorzieningen in de komende weken gerealiseerd kan worden, maar niet van de ene dag op de ander. Dat zorgt ook voor de acute vraag nu.

Een aantal sprekers sprak over de situatie in de AZC's. Zo is in Leersum een derde van de gehuisvesten vergunninghouder. De gedeputeerde meent dat als je ruimte wilt creëren voor asielopvang, de doorstroom vanuit de AZC's cruciaal is. Dat is de reden waarom de gedeputeerde de gemeenten aanspreekt op het huisvesten van de statushouders. Tijdens de volgende commissie BEM zullen de leden een rapportage krijgen over de stand van zaken op dit gebied.

De gedeputeerde meent dat het belangrijk is om te benoemen dat er binnen elke gemeente wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn. Zo zou er in de ene gemeente iets gecreëerd kunnen worden voor statushouders en in een andere iets voor asielopvang. De burgemeester van Leersum heeft aangegeven het AZC met honderd plekken te willen uitbreiden. Daarbij is wel gevraagd om te kijken hoe andere gemeenten dan weer de huisvesting van een aantal statushouders van de gemeente Leersum over kunnen nemen. De gedeputeerde meent dat hier tussen gemeenten goed over wordt gesproken om zo het probleem op een goede manier op te lossen.

De gedeputeerde licht toe dat ook het Rijk wordt aangesproken. De asielopvang wordt niet door de provincie gedaan maar met het COA samen met de gemeenten. Met betrekking tot de noodopvangvoorzieningen is vanuit het PRT richting het Rijk aangegeven dat ook het rijk over de brug moet komen omdat de gemeenten niet ruim bij kas zitten. Het Rijk heeft nu 30 miljoen euro ter beschikking gesteld voor de aandachtsgroepen die de gedeputeerde eerder noemde. Daarnaast is er 18 miljoen euro beschikbaar gekomen specifiek voor statushouders. Daarnaast is het Rijk opgeroepen om te komen met locaties en panden die gereed gemaakt kunnen worden voor de huisvesting. Daarom denkt het Rijksvastgoedbedrijf nu ook mee en komt soms met voorstellen. Met betrekking tot de opvang geeft de gedeputeerde aan te merken dat er lucht begint te komen maar dat dit wel tijd kost. Daarnaast is het de wens dat deze voorzieningen niet maar voor één maand zijn. Daarom wordt er onderzocht hoe sommige van deze voorzieningen structureel gemaakt kunnen worden.

Commissaris van de Koning Oosters stelt dat er is gevraagd naar het overleg tussen de commissarissen en het kabinet. De commissaris licht toe dat dat op dit onderwerp bijna elke dag het geval is. De verantwoordelijkheid die

de commissaris daar draagt doet hij vanuit het Rijkshoofdschap, in dat opzicht is de commissaris een verlengstuk van het Nederlandse kabinet. Als het kabinet op vrijdag een beroep doet op de commissaris als Rijkshoofd om nog dat weekend per op honderd plekken ter beschikking te stellen omdat er een situatie is ontstaan in Ter Apel, dan moet je aan de gang. De commissaris geeft aan veel waardering te hebben voor de gemeenten Amersfoort en Utrecht die op zijn verzoek op zaterdagavond hebben aangegeven die honderd plekken te zullen gaan regelen. Het is mooi dat dit bestuurlijk voor elkaar is gekregen. Het is ook mooi dat de 26 Utrechtse gemeenten deze lastige en emotionele discussie even opzij hebben gezet om nu eerst te doen wat er moet gebeuren. De heer Dinklo vroeg de commissaris zich in te zetten voor de gehele woningbehoefte en de commissaris geeft aan de inspanningen van gedeputeerde Van Muilekom om aan de algemene woningnood zo snel mogelijk een einde te maken volledig te onderschrijven. Dit is een heel belangrijk onderwerp en altijd onderdeel van gesprek bij gemeentebezoeken. De commissaris licht toe morgen Wijk bij Duurstede te bezoeken en geeft aan dat dat bezoek volledig in het teken van de woningbouw staat. De brede opgave heeft de volle aandacht van de commissaris.

Mevrouw Hoek stelt dat er veel is gezegd en dat het goed is dat er hier en daar incidenteel iets geregeld kan worden, maar dat het haar op structurele oplossingen gaat. Spreker stelt dat veel gemeenten zijn volgebouwd. Via inbreiding is wel iets mogelijk, maar spreker meent dat dat niet het grote probleem oplost. Spreker stelt daarom voor om de rode contour eens te herzien om gemeenten de ruimte te geven om extra woningen te kunnen bouwen.

De heer Eggermont geeft aan zich af te vragen of de gedeputeerde de gemeenten wijst op alle mogelijke instrumenten inclusief onteigening.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat tijdens de gesprekken met de gemeenten wordt opgeroepen om alles in te zetten en om lastige vragen te stellen, bijvoorbeeld over waar de woningen moeten komen. Het college ziet de opgave als een heel grote urgentie waarbij alles uit de kast gehaald moet worden. Dat geldt voor de gemeenten, de provincie en dit wordt nu ook bij het Rijk neergelegd. Dit betreft ook financiële middelen omdat veel gemeenten het financieel moeilijk hebben.

De heer Eggermont vraagt of aan gemeenten wordt aangegeven dat onteigening een wettelijk instrument is.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat gemeenten is gevraagd alles uit de kast te halen en licht toe dat de discussie over onteigening niet is gevoerd.

De heer Dercksen geeft aan dat het woord Leersum viel en dat bekend is dat daar altijd veel problemen waren. Spreker vraagt mevrouw Veen om te googelen op 'Leersum AZC bus' waardoor je bij een artikel over schoolmeisjes bij een bushalte komt.

Spreker geeft aan het college bij herhaling te hebben gevraagd om te komen met een visie op de problemen die het op lange termijn geeft. Nu moet alles uit de kast worden gehaald, maar als er 36.000 daklozen zijn dan wordt er verder geslaperd en als leraren, agenten en verpleegkundigen geen woning hebben dan wordt er een beetje naar de lucht gekeken. Het college wordt opgeroepen te komen met een visie voor 2025 en 2030 over wat het betekent als er 1.000 tot 1.200 mensen per week naar Nederland komen.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat de provincie de behoefte aan huisvesting inziet, over welke doelgroep het ook gaat. De urgentie die de provincie ziet spreekt uit de Omgevingsvisie en uit de programma's. Een visie over vluchtelingen laat de provincie bij het Rijk waar het thuishoort.

De heer Dinklo sluit aan bij de heer Dercksen dat er een visie moet komen vanuit de provincie. Spreker heeft gezien dat er wordt nagedacht over flexvormen om statushouders te huisvesten en geeft aan dat zijn oproep blijft om dit te gebruiken voor alle mensen die dringend op zoek zijn naar een woning en meer te zorgen voor opvang in de regio.

De voorzitter sluit dit agendapunt af.

2.3 Statenvoorstel Zomernota 2021

De voorzitter licht toe dat de Zomernota een beleidsinhoudelijke afwijkingenrapportage met een peildatum van 30 juni 2021 is. De Zomernota geeft een beeld van de bijstellingen ten opzichte van de vastgestelde Programmabegroting. In andere commissies worden ook onderwerpen uit de Zomernota behandeld die specifiek in die commissies thuis horen. De voorzitter licht toe te hebben gelooft voor de sprekersvolgorde van

Statenvoorstellen. De loting heeft bepaald dat er wordt gestart bij de PvdA en dat alfabetisch verder wordt gegaan tot aan de Lijst Bittich.

De heer Janssen meent dat het gebruikelijk is om bij P&C-producten een andere volgorde aan te houden.

De voorzitter licht toe dat dat bij de Statenvergadering het geval is maar niet in de commissie.

De heer Talhaoui geeft aan dat de PvdA geen inbreng heeft op dit onderwerp.

Mevrouw Jager deelt mee geen bijdrage te hebben voor dit onderwerp.

De heer Dercksen geeft aan zijn inbreng in PS te zullen doen.

De heer Eggermont licht toe door omstandigheden een minder nauwkeurige analyse te hebben kunnen maken. In de Zomernota wordt 9 miljoen euro van het coronageld teruggestort naar de Saldireserve. Er zijn echter nog de nodige gevolgen naar aanleiding van corona en spreker vraagt of er financiële redenen zijn om deze coronagelden terug te storten.

De heer Hazeleger vindt de Zomernota een mooie voortgangsrapportage die steeds meer waarde krijgt. In een informatiesessie is al besproken dat de fractie bij de volgende versie graag per meerjarendoel wil worden geïnformeerd over de voortgang. Bij de commissie M&M was bijvoorbeeld te zien dat met betrekking tot Smart Mobility niet alle doelen waren bereikt en dat het stoplicht toch op groen stond omdat er met het stoplichtenmodel op een hoger doel wordt gerapporteerd.

Spreker was er vanuit gegaan dat de middelen voor de grondaankopen binnen de programma's AVP en Bodemdaling, waar een raamkrediet voor is vastgesteld, al waren geormerkt binnen de reserves en dat daar geen nieuwe budgetten voor worden vrijgemaakt. Spreker vraagt of dit een juiste aanname is.

Spreker vindt dat de subsidies een zorgpunt zijn. Er zijn vijf nieuwe medewerkers aangenomen en er worden stappen voorbereid om de termijnen te verlengen. Daarnaast moet er een digitaliseringsproces gestart worden omdat het nu allemaal nog op papier gaat. Spreker vindt deze zaken bij elkaar opgeteld een zorgpunt. Spreker heeft begrepen dat hier aan gewerkt maar geeft ook aan dat deze punten voor hem nog niet eerder zo scherp naar boven waren gekomen. Voor spreker lijkt dit een heel haastige herstelklus voor iets dat best al wel lang achterloopt. De gedeputeerde wordt om een toelichting gevraagd.

De Staten hebben een brief ontvangen over RMN en spreker meent dat het jammer is dat er vertraging is opgetreden maar heeft er ook begrip voor dat zorgvuldigheid belangrijk is. De fractie is positief over de richting. Nu Staatsbosbeheer ook een rol krijgt vindt de SGP het belangrijk dat de Staten worden meegenomen in de rolverdeling tussen Staatsbosbeheer en de provincie.

Er is eerder gesproken over de reserve voor de A12 bij Bunnik en dat het geld dat daarvoor gereserveerd is zou vrijvallen. De SGP zoekt echter een manier om het geld geormerkt te houden, ook richting het Rijk lijkt dat van belang en spreker vraagt of het college zelf ideeën heeft over hoe het geld voor Bunnik gewaarborgd blijft. In het Statenvoorstel staat bij de begroting dat er wordt gewerkt aan allemaal plannen die bij elkaar optellen tot vele miljoenen als het gaat over weginfrastructuur. De fractie is bevreesd dat dit soort plannen, waar al heel concrete plannen onder liggen, nu wat ondersneeuwen en daarom zou de fractie het geld graag geormerkt houden. Een optie zou kunnen zijn om een Reserve Egalisatie Kapitaallasten in te stellen om dit soort concrete plannen apart te zetten maar spreker is ook benieuwd naar de plannen van het college.

Mevrouw Hoek vraagt of het bedrag voor de P+R in Breukelen de nieuwe parkeergarage betreft omdat het voor andere doelen is bestemd. Bij deze parkeergarage zijn geen zonnepanelen op het dak gepland en dat vindt spreker een gemiste kans voor iets dat nieuw gebouwd wordt. Spreker pleit ervoor om alsnog zonnepanelen op het dak te plaatsen die de energie leveren voor oplaadpalen in de parkeergarage.

Spreker stelt dat enige jaren geleden de Regiotaxi over de schutting is gegooid naar de gemeenten toe. Spreker heeft in het verleden met de PvdA gewaarschuwd voor het gevaar dat gemeenten hier steeds meer op gaan bezuinigen. Nu zijn er duidelijke signalen dat de gemeenten gaan bezuinigen op de Regiotaxi en de fractie zal met een motie komen om de Regiotaxi terug naar de provincie te halen.

De heer Janssen sluit aan bij de SGP met betrekking tot de A12 en de beschikbaarheid van middelen daarvoor. Spreker meent dat de Zomernota een beeld laat zien van een hardnekkig verschijnsel bij het bestuur, te weten planningsoptimisme. Er wordt weer veel doorgeschoven naar volgende jaren en tegelijkertijd worden de lasten voor inwoners met een auto verhoogd. De VVD vindt die twee zaken lastig met elkaar te rijmen. Spreker licht toe in de commissie FAC al eerder opmerkingen te hebben gemaakt over het subsidieproces. Er zijn verschillende symptomen en spreker vraagt welke oorzaken daar onder liggen. Vorig jaar bij de Jaarrekening

bleek dat veel subsidies niet tijdig beschikbaar waren wat leidde tot een enorme onderbesteding en spreker vraagt wat de prognose van de gedeputeerde op dit punt is voor 2021.

De heer Westerlaken licht toe dat ook zijn voorbereiding niet denderend is geweest. Spreker heeft zich zelfs niet voorbereid omdat de heer Wijntjes dit zou doen. Spreker meent nu te stappen in schoenen die te groot zijn voor hem en spreker geeft aan de heer Wijntjes op dit moment erg te missen. Spreker heeft dit vlak voor de ziekenhuisopname met de heer Wijntjes besproken en het positieve gevoel over de Zomernota werd met elkaar gedeeld in die zin dat dit eindelijk een goede registratie is. De Zomernota brengt echter ook aan het licht dat er sprake is van een enorme onderbesteding en GS wordt gevraagd om een goede analyse en antwoorden op de vraag hoe dit voor de zoveelste keer kan.

De heer Wolting dankt het college voor het inzicht dankzij de Zomernota. Wederom blijkt dat de provincie achterblijft op de planning en dat er sprake is van onderbesteding. De fractie is benieuwd hoe het college de rest van het jaar ziet en of er nog iets ingelopen wordt. De fractie heeft de indruk dat er iets minder gelden worden doorgeschoven naar volgend jaar dan tijdens de vorige collegeperiode en daar is de fractie blij mee.

De heer De Droog geeft aan dat de heer Wijntjes ook voor hem een maatje is geweest met betrekking tot het samen optrekken in het versterken van de financiële functie. Zo is er ook lang over de Zomernota gesproken en spreker meent dat er flinke sprongen worden gemaakt. De gedeputeerde wordt gevraagd hoe de provincie de komende tijd meer grip gaat krijgen op waar de onderbesteding in zit. De technische stap is nu gemaakt om het te kunnen analyseren en gevraagd wordt of die sterkere financiële functie nu echt gegeven kan worden waarbij er vooruitgekeken kan worden zoals de Staten dat voor ogen hadden. Spreker merkt op dat de heer Wijntjes niet alleen een maatje voor hem was op dat gebied maar dat hij ook voor velen een vakman was en voor sommigen zelfs een mentor. Hij was niet alleen iemand die opereerde in de Staten en in de commissie maar hij deed ook veel langs de zijlijn. Spreker zal zijn appjes missen waarin hij nog een steek onder water kreeg en stelt dat hij erg met de heer Wijntjes kon lachen en dat hij hem enorm zal gaan missen.

Mevrouw Boelhauer licht toe op dit punt collega Groen te vervangen. Namens GroenLinks wil spreker de CDA-fractie en nabestaanden sterkte wensen. Spreker meent dat dit precies het moment is waarop de heer Wijntjes gemist wordt en meent dat nog veel van dit soort momenten zullen volgen. Met betrekking tot de Zomernota wil de fractie de gedeputeerde danken voor het inzicht, het niet verdoezelen van bevindingen en het aangeven van verbeteringen. De Staten zullen hier in de toekomst nog meer van willen zien, maar daar zullen de Staten volgens spreker ook zelf aan moeten werken. De fractie houdt zich aanbevolen om door GS zo goed mogelijk op de hoogte gehouden te worden en spreker meent dat dat steeds beter lukt.

De heer Dinklo geeft aan zich ook niet optimaal te hebben kunnen voorbereiden. Sinds JA21 in de Staten zit heeft het al vragen gesteld over onderbesteding. Het verbaast de fractie, en daar zijn ook opmerkingen over gemaakt, dat bij de eerste rapportage 26 miljoen euro aan de begroting is toegevoegd terwijl nu al blijkt dat waarschijnlijk 20 tot 30% niet uitgegeven zal gaan worden. De gedeputeerde wordt gevraagd welk percentage van de begroting hij verwacht dat zal worden besteed en als dat niet wordt bereikt, wat zijn kwalificatie dan is en wat hij daar aan gaat doen.

De voorzitter stelt vast dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp en geeft het woord aan gedeputeerde Strijk.

Gedeputeerde Strijk geeft aan te merken dat iedereen voelt dat er nu een sluier boven dit gesprek hangt die verdrietig stemt. De gedeputeerde geeft aan nu vragen te gaan beantwoorden die gesteld zijn door de heer Wijntjes en dat voelt vreemd.

De heer Eggermont vroeg naar de 9 miljoen euro die wordt teruggestort uit de coronareserve en de gedeputeerde licht toe dat dat niet puur financieel is. De afspraak was dat de reserve aan het eind van het jaar zou vrijvallen omdat de COVID-reserve is ingesteld om tijdens dit jaar snel te kunnen schakelen. Er zijn nu geen voorstellen meer in de pijplijn en omdat al bekend is dat dit bedrag over zou blijven leek het het college niet zinvol om te wachten tot het eind van het jaar. Nadat de Zomernota is toegestuurd aan de Staten is er nog wel één wijziging gekomen. Bij het Statenvoorstel Familiebedrijven hebben de Staten besloten om 500.000 euro niet uit de COVID-reserve te halen maar uit de Saldi Reserve Direct en dit is dus nog niet in de Zomernota verwerkt. Deze correctie volgt nog bij de slotwijziging. Het bedrag wordt dus nog 500.000 euro groter.

Richting de heer Hazeleger merkt de gedeputeerde op dat er gekeken zal worden hoe er beter op de meerjarendoelen gerapporteerd kan worden.

Er zijn zorgen over de subsidie. De Staten krijgen volgende brief een Statenvoorstel over een nieuwe hoofdsubsidieverordening die boven alle subsidieverordeningen hangt. De gedeputeerde meent dat dit zal gaan helpen omdat er daarin wordt geprobeerd vaste afspraken te maken die de Staten willen hebben met betrekking tot subsidies zodat zaken sneller vastgelegd en afgehandeld kunnen worden. Ook wordt geprobeerd eenduidiger te worden in alle subsidies over hoe bijvoorbeeld om te gaan met overhead. De Staten moeten daar dus nog wel een besluit over nemen maar het is volgens de gedeputeerde wel een manier om het proces te versnellen. Een ander punt is de capaciteit en de derde stap is het digitaliseren van het proces. De gedeputeerde was in het begin best verbaasd hoeveel er op de afdeling subsidiebeschikking nog op papier werd gedaan. Hier zal in 2022 een slag in geslagen worden. De gedeputeerde had dit natuurlijk eerder al willen doen maar er lagen eerst nog belangrijker prioriteiten. De Staten hebben gisteren een brief ontvangen over Bedrijfsvoering Beter en daarin is ook gerapporteerd over de stappen die op dit punt worden gemaakt.

De heer Westerlaken geeft aan te begrijpen dat het subsidieproces wat achterloopt op de planning en vraagt of dit consequenties heeft voor de gesubsidieerde instellingen. Spreker heeft begrepen dat er instellingen zijn die hun verslag nog niet goedgekeurd hebben gekregen en daarmee dus ook wachten op goedkeuring van de subsidie. Spreker meent dat hoe langer dit duurt, hoe ingewikkelder het voor die instellingen wordt.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er bij de prioritering bij het subsidieloket wordt gestuurd op de mogelijke gevolgen voor instellingen als er nog niet beschikt is. Hier wordt in de werkvoorraad naar gekeken en soms worden daarom zaken naar voren gehaald. De duur van de afhandeling door de provincie heeft volgens de gedeputeerde ook effect bij de subsidieontvanger maar hier wordt wel naar gekeken bij het verdelen van de werkvoorraad. Los van de verbeterpunten met betrekking tot digitalisering en de regels die gehanteerd worden, zit in de Zomernota ook de constatering, die eerder misschien niet zo scherp was maar in het verleden wel tot een rapportageverschil leidde, dat een domein wel klaar kan zijn met een aanvraag maar dat de administratieve afhandeling dan wel een aantal weken kan duren. Een subsidie kan dan net over de jaargrens lopen en de regels van het DBV schrijven dan voor dat die subsidie voor dat volgende jaar geldt. Dat leidt tot gekke matchverschillen en dit kwam nu, door de harde afsluiting heel goed aan bod. Dat leidt ertoe dat, zoals op pagina 4 van het Statenvoorstel staat beschreven, dat het college rekening houdt met een risico van 10 tot 20 miljoen euro van subsidie die net naar een volgend jaar kunnen gaan en daar bij de lastneming vallen. De gedeputeerde geeft aan dit ook een ruime marge te vinden maar geeft ook aan daar nu geen betere inschatting van te kunnen maken. De gedeputeerde meent dat dit ongewenst is en dat dit beter moet en daar wordt dan ook aan gewerkt. Met betrekking tot de mobiliteitsreserve voor Bunnik wil de gedeputeerde in zijn algemeenheid aangeven dat de Staten de opdracht hebben gegeven om ervoor te zorgen dat je minder reserves krijgt. Dit is een voorbeeld van een reserve dat geen concreet plan kent maar wat je toch apart zou willen zetten omdat er in de toekomst misschien wel een plan komt. De Staten zouden daartoe een spaarreserve kunnen maken met het doel om een plan in de komende jaren nader uit te werken. Er is dus het signaal van minder reserves en het signaal van het oormerken zodat er middelen beschikbaar zijn voor iets dat in de toekomst zou kunnen gaan spelen.

De heer Westerlaken geeft aan het niet over minder reserves te hebben gehad maar over het op een andere manier reserves in de financiële boekhouding plaatsen. De fractie is van plan om met een motie De wet van Wijntjes te komen bij de begrotingsbehandeling om dit te regelen. Daarbij gaat het om reserves die maar niet opgemaakt worden en die in verschillende potjes staan en die beter ingezet kunnen worden als ze teruggaan naar de Algemene Reserve. Het voorbeeld van de COVID-reserve is bekend en spreker meent dat er op termijn ook wel weer andere voorbeelden zullen komen.

De heer Janssen geeft aan breder te hebben gevraagd hoe je ervoor kunt zorgen dat het financieel gedekt gehouden kan worden. Er is een systeemomslag gaande van een reservesysteem naar een kapitaallastensysteem wat betekent dat je weet dat er een opgave wacht die in de toekomst om dekking vraagt. De meer algemene vraag was hoe je dan de opgave in beeld kunt blijven houden. Spreker meent dat het mooi zou zijn als daar op een later moment wat uitgebreider over van gedachten gewisseld zou kunnen worden.

De heer De Droog meent dat het in die omslag op punten nog wel aan informatie ontbreekt. Spreker stelt dat als je de exploitatie echt wilt sturen, je in brede zin moet bezien hoe de grotere plannen vallen in de exploitatie. Dat betreft niet alleen mobiliteit maar ook andere grote dossiers, zoals bijvoorbeeld de Groeisprong. Spreker meent dat het goed is om hiervoor de middelen te gaan ontwikkelen die helpen om het debat te kunnen waarbij het mogelijk kan zijn dat het bedrag niet in de reserves staat maar dat er een lijstje is van zaken die de Staten belangrijk vinden om in de komende tijd te gaan doen.

De heer Hazeleger sluit aan bij de woorden van de heer Janssen dat dit een concreet voorbeeld is van een breder iets is. De Staten hebben gezegd hier iets mee te willen doen. Er wordt gewacht op het Rijk die er ook

geld voor beschikbaar heeft maar de Staten staan nog steeds voor hun belofte. Spreker meent dat er meer dossiers zijn waarbij de Staten plannen hebben maar ook moeten wachten op een andere overheid. De SGP meent dat je een manier moet vinden om het geld voor dat doel vast te houden. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan een spaarreserve voor de kapitaallasten.

De heer Eggermont meent dat het ook mogelijk is dat je tot de conclusie komt dat je een andere financiële afweging wilt maken omdat je iets anders belangrijker vindt.

De heer Hazeleger antwoordt dat dat mogelijk is maar dat je daar dan wel in openheid een discussie over zou moeten voeren. In MenM is gezegd dat de volledige aansluiting er moet komen en dat er een structurele oplossing moet komen. Daarbij wacht de provincie op het Rijk maar de gedeputeerde heeft gezegd het geld beschikbaar te willen houden. Nu laat het college het geld vrijvallen wat betekent dat het geld boekhoudkundig vrij ter beschikking is. De fractie meent dat dat een verschil is tussen wat de inhoudelijke gedeputeerde zegt en wat de boekhoudkundige vastlegt. Dat is het punt wat spreker wil adresseren.

Gedeputeerde Strijk meent dat de Zomernota misschien aanleiding geeft om hier een nader gesprek over te voeren. De gedeputeerde meent dat het MIP, wat voortaan bij alle P&C-stukken zal worden meegestuurd, goed aangeeft wat er in planning en studie zit. Een situatie als deze zou in de studie opgenomen kunnen worden, waarbij de kapitaalslag nog niet is gemaakt omdat de Staten nog niet hebben besloten maar er wel een beeld is van wat de kosten zouden kunnen zijn. Voor de gedeputeerde is het MIP een middel om zaken in beeld te houden. Het college meent dat op dit moment het plan onvoldoende compleet is om het geld apart te laten staan en wenst ze in de Saldireserve te stoppen. Daarmee is het geld natuurlijk niet weg. De gedeputeerde meent dat er eens verder gesproken zou moeten worden over hoe er blijven bewaakt kan worden wat er allemaal aan studies loopt.

De heer De Droog meent dat dit een typisch onderwerp dat ook naar de commissie FAC verschoven zou kunnen worden.

Gedeputeerde Strijk stelt dat de heer Janssen heeft aangegeven dat de provincie het planningsoptimisme nog niet helemaal uit de organisatie heeft weten te krijgen. De gedeputeerde geeft aan dat dat enerzijds zo is maar dat dit ook het halfvolle of het halflege glas is waar hij naar kijkt. De gedeputeerde meent dat er verbeterstappen te maken zijn en wenst dat de organisatie al verder was. Het volle glas is echter dat er meer dan vorig jaar analyses onder liggen die het college handvatten geven om hierover te spreken met de organisatie, wat de CMT-leden weer een basis geven om te spreken met de teamleiders en zo verder. Ter illustratie, vorig jaar werden de jaarstukken van 2018 en 2019 nog behandeld. Vorig jaar moest het been nog bijgetrokken worden en werd er teruggekeken en nu kijkt de gedeputeerde met analytisch materiaal naar de realisatie van de begroting. De conclusie is dat de organisatie nog in het verbeterproces zit en dat de organisatie er nog niet helemaal is. De gedeputeerde hoopt, maar gaat er ook van uit dat hij volgend jaar weer andere antwoorden op deze vragen zal kunnen geven.

De heer De Droog meent dat het goed is om bij de Zomernota nu al te constateren dat je een en ander kunt zien aankomen en stelt dat je kunt proberen om de komende maanden al kunt proberen om wat scherpte te vinden op dit gebied. Gevraagd wordt wat de gedeputeerde de komende maanden wil gaan doen met de ambtelijke organisatie en welke kansen er liggen. Spreker vraagt voor het komende jaar hoe GS en PS elkaar kunnen vinden op scherpte op dit gebied en hoe de partijen elkaar hierin kunnen ondersteunen. Spreker meent dat je niet een heel jaar moet wachten omdat er nu de middelen zijn om dit punt op te pakken.

Gedeputeerde Strijk stelt dat de Zomernota aanleiding geeft om vragen te stellen die betrekking hebben op de Kadernota die de Staten volgend jaar van het college krijgen. Dat houdt in dat er al weer naar de begroting van 2023 wordt gekeken. De slotwijziging, de Jaarrekening en de Kadernota zijn stukken waarbij de Staten kritisch kunnen zijn en vormen allemaal een opmaat. Voor de gedeputeerde valt dit allemaal in de processtappen die genomen worden. Er wordt nu geconstateerd waar de organisatie staat maar de gedeputeerde meent dat er veel geleerd wordt en is om het beter te gaan doen.

De heer Janssen spreekt uit dat er veel waardering is voor de verbetering die in de rapportage zichtbaar is. Het riep bij de fractie echter ook wel de vraag op of er vooraf wordt bekeken wat realistisch is om in een jaar tijd voor elkaar te krijgen. De fractie vraagt zich af of de provincie niet gewoon te veel hooi op haar vork neemt en of aan de voorkant wel bedacht of alles wat bedacht en opgeschreven wordt wel haalbaar en realistisch is.

De heer Westerlaken sluit aan bij de heer Janssen maar meent dat de Staten zichzelf ook een spiegel moeten voorhouden. De Staten hebben de afgelopen maanden regelmatig voorstellen gedaan waarbij spreker zich wel afvroeg of de organisatie dat wel aan zou kunnen. Spreker meent dat de Staten daar ook eens bij stil zouden moeten staan.

De heer Dinklo geeft aan dat bij de Voorjaarsnota een extra uitgave van 26 miljoen euro door de Staten is goedgekeurd. De coalitie had ook nee kunnen zeggen en dan was het misschien wel behaald. Spreker vindt de woorden van de heer Westerlaken daarom wat te gemakkelijk, in de spiegel kijken is wat dit betreft voor spreker wat te weinig.

De heer De Droog onderstreept de woorden van de heer Janssen en merkt richting de heer Dinklo op dat de coalitie dit punt herkent. Bij de Kadernota is besproken dat er veel wensen en ambities zijn. De doelenboom is nu echter strakker gemaakt, de Zomernota ligt goed en de Jaarrekening is afgerond en spreker meent dat de Staten nu de middelen in handen hebben om de komende periode te kijken waar ze wel en niet op willen prioriteren. Deze vraag hing echter lang boven de markt en spreker meent dat de Staten nu in een positie komen om hier besluiten over te gaan nemen.

Gedeputeerde Van Muilekom memoreert dat de heer Westerlaken vroeg wie hier last van heeft. Met betrekking tot de portefeuille Wonen merkt de gedeputeerde dat er een optimisme is bij gemeenten maar dat er onvoldoende capaciteit is om ervoor te zorgen dat een plan voor elkaar komt. De gedeputeerde meent dat er bij de slotwijziging waar het college nu hard mee bezig is, er meer duidelijkheid komt.

De voorzitter stelt dat er soms dus nog een hele wereld achter zit.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat de provincie niet een heel wendbaar schip is en dat van koers veranderen zonder te breken soms vraagt om heel langzaam bijsturen. Begrotingen beginnen negen maanden voor het vaststellen en een coronacrisis of een stikstofuitspraak heeft consequenties die niet voorzien waren, maar die wel vertraging geven. De gedeputeerde heeft met betrekking tot de Versnelling woningbouw net door heeft gekregen dat er met de stad Utrecht afspraken liepen over subsidies voor de ondersteuning van woningbouwprojecten en dat er nu mogelijk een referendumaanvraag komt waardoor zaken in de wacht komen te staan. Dit kan twee maanden vertraging opleveren waardoor de jaargrens wordt gepasseerd. Het zal aan de orde van de dag blijven dat er ontwikkelingen op de provincie afkomen die anders zijn dan vooraf werd bedacht.

De gedeputeerde is het er mee eens dat er beter moet worden begroot en dat het planningsoptimisme eruit moet maar het moet ook duidelijk zijn dat een begroting een sturingsinstrument is en niet een voorspelling van de waarheid.

De ChristenUnie vroeg of er nog ingelopen wordt en de gedeputeerde licht toe dat de Staten binnenkort de slotwijziging krijgen. Dan wordt er weer een voorspelling gegeven op basis van een peildatum maar de gedeputeerde durft nu nog niets te zeggen over een document dat op dit moment wordt samengesteld.

De heer De Droog verwijst naar de opmerking van de gedeputeerde over de aard van een begroting en geeft aan te moeten denken aan het vak dat de heer Wijntjes en hij met elkaar deelden. Spreker meent dat de begroting niet alleen een belangrijk instrument is om te sturen maar juist ook om te plannen hoe de uitgaven vormgegeven gaan worden. Spreker meent dat het dus iets strakker is dan hoe de gedeputeerde juist schetste.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat de begroting een zeer belangrijk sturingsinstrument is en dat alles wat daarin opgenomen is onderbouwd zijn en reëel zijn. De gedeputeerde durft er echter niet zijn hand voor in het vuur te steken dat als er 510 miljoen in de begroting staat voor een bepaald project, het na anderhalf jaar ook precies 510 miljoen euro zal zijn. Dit omdat er zoveel factoren zijn die gedurende die periode om bijsturing vragen, dat het altijd anders zal aanpakken. De gedeputeerde geeft aan geen glazen bol te hebben en de toekomst niet exact te kennen. Het sturingsinstrument zal echter veel beter gehanteerd moeten worden dan dat tot nu toe is gedaan. De heer Dinklo vroeg of de gedeputeerde kan garanderen dat iets de precieze uitkomst wordt en het antwoord daarop is dan ook ontkennend. De gedeputeerde kan echter niet anders doen dat uitgaan van wat hij vanuit de organisatie aangeleverd krijgt. Natuurlijk zal hij daarbij kritische vragen stellen, maar hij zal er geen fles wijn op zetten.

De heer Westerlaken meent dat er erg goed is gerealiseerd en dat de Staten een veel beter beeld krijgen van wat er behaald is en wat niet. Spreker meent dat de gedeputeerde in elk geval zou kunnen aangeven wat de basisplanning is van wat er behaald zou moeten worden en dat er veel processen zijn waarbij aan het begin van het jaar al wel duidelijk is dat die wel gehaald worden. Met deze registratie is dat echter niet goed vast te stellen. Spreker krijgt van buiten de organisatie, van instellingen, het signaal dat er zoveel vertraging op zit dat het maar

de vraag is of zij dit jaar alles nog wel krijgen. Spreker meent dat als je wilt sturen, die onzekerheden heel helder moeten zijn in de organisatie. De vraag aan de gedeputeerde is om aan te geven waar de problemen zitten en waar de knelpunten in de organisatie zitten. Dit is aan de hand van de gestelde vragen en de gegeven antwoorden nog niet helemaal duidelijk.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat een jaar geleden die informatie er gewoonweg niet was. Het was alleen maar het been bijtrekken. Nu is die informatie er wel maar er zijn allerlei invloeden die niet des provincies zijn, zoals de referendumaanvraag bij de stad Utrecht. Dit wordt ook wel beschreven, bijvoorbeeld met de toelichting dat door corona de landbouwcoaches minder gemakkelijk gesprekken konden voeren. Dat heeft gevolgen voor de planning. De gedeputeerde meent dat er reële argumenten zijn die het college niet had kunnen voorzien en die leiden tot vertraging. Het college probeert dat zo goed mogelijk uit te leggen. Ten behoeve van de slotwijziging zijn kritische gesprekken gevoerd met de ambtelijke organisatie waarbij onder andere wordt gevraagd of de oorspronkelijke planning niet goed was. De heer Westerlaken sprak over een spiegel voorhouden en dat geldt voor de ambtelijke organisatie maar ook de Staten omdat zij bepaalde zaken heel belangrijk vinden. Het college denkt daarbij ook wel eens hoe het dat allemaal met elkaar moet gaan regelen. Het gesprek dat de gedeputeerde nu met de Staten voert, zal ook weer met de directie worden gevoerd en met het CMT. En het CMT voert dat gesprek ook weer met hun teamleiders. De gedeputeerde wordt er ook niet vrolijk van als blijkt dat maar 35% is gerealiseerd eind juni.

De heer Dercksen geeft aan eigenlijk gevraagd te willen hebben op welk percentage de gedeputeerde dan wel een fles zou willen zetten. Spreker meent dat er altijd externe omstandigheden kunnen zijn waarom je iets niet haalt. Spreker meent dat je daar lang over kunt praten maar dat het beter is om ervoor te zorgen dat de zaken op orde zijn en dat de gedeputeerde streeft naar de maximaal nauwkeurige voorspelling die gedaan kan worden.

Gedeputeerde Strijk is het daar mee eens en hoopt dat er ten tijde van de afronding van deze coalitieperiode op dit gebied cruciale stappen zijn gezet.

Gedeputeerde Schaddelee memoreert dat de SGP vragen heeft gesteld over RMN en de rol van Staatsbosbeheer. De rolverdeling wordt nu uitgewerkt en krijgt een prominente plaats in het Statenvoorstel dat in januari naar de Staten komt. In dit voorstel laat het college de Staten vaststellen hoe de liquidatie van RMN wordt georganiseerd, in samenhang met het overnemen van taken en hoe Staatsbosbeheer en de provincie dat verdelen. Tussentijds zijn er nog informatiesessies waarin de Staten in dit proces worden meegenomen.

De heer Hazeleger vraagt of het geen goed idee is om tussen het moment van het Statenvoorstel en nu een sessie te organiseren om zo met de Staten te kunnen overleggen hoe de rolverdeling vormgegeven kan worden.

Gedeputeerde Schaddelee antwoordt dat als daar vanuit de commissie behoefte aan is een sessie georganiseerd kan worden. De gedeputeerde heeft er nu voor gekozen om de vier AB-leden apart bij te praten. Mevrouw Hoek stelde vragen over de P+R Breukelen en de Regiotaxi. Met betrekking tot de vrijval voor Breukelen stelt de gedeputeerde dat dit past binnen de begrotingsregels. Dit zegt echter niets over het bestuurlijk commitment wat naar de gemeente en naar het Rijk steeds wordt uitgesproken, dat de provincie nog steeds de volledige aansluiting wil realiseren.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat met betrekking tot de grondaankopen waar de SGP naar vroeg, er nu een krediet wordt aangevraagd. Dit is net zoals bij grote projecten waarbij het budget of de kapitaalslast vanuit de reserve wordt geregeld en waarbij dan ook nog het besluit genomen moet worden door de Staten om daadwerkelijk het krediet te geven. Er ligt nu een besluit voor, voor een kredietverstrekking en dat kan alleen gedaan worden als er een dekking is. Deze dekking komt vanuit de reserves.

De voorzitter sluit hiermee de eerste termijn van het Statenvoorstel over de Zomernota en vraagt of er fracties zijn die behoefte hebben aan een tweede termijn.

De heer Dinklo geeft aan dat het punt van JA21 blijft dat de fractie te weinig concreet resultaat blijft zien. Er kan bij een begroting ook gezegd worden dat er 10% minder gedaan wordt. Dat ziet de fractie niet terugkomen. Spreker geeft aan dat hier wel niets mee zal gebeuren omdat hij in de oppositie zit. Spreker heeft eerder al een punt gemaakt met betrekking tot het NNN dat elk jaar niet wordt gehaald maar waarbij elk jaar wel weer het maximum wordt neergezet en het maximale budget wordt gevraagd. Spreker geeft aan daarin actie van het college te missen.

De heer Janssen meent dat er een goede discussie is gevoerd. Spreker wil toevoegen dat de gedeputeerde aangaf dat een begroting nooit voorspelt wat er aan het eind uitkomt, en spreker is het daar mee eens. Het gaat er echter wel om dat aan het begin het kritische gesprek wordt gevoerd over welke plannen er zijn en of die allemaal wel realistisch zijn. Het zou de VVD al helpen als de gedeputeerde ook daar aandacht voor zou hebben.

Gedeputeerde Strijk geeft richting de heer Dinklo aan dat de wensen met betrekking tot een realistische begroting ook bij coalitiepartijen zeer sterk leven. De gedeputeerde meent dat het echt gewoon beter moet en hij neemt de aandachtspunten zeer serieus. Het kan soms echter niet sneller gaan dan dat het gaat.

Richting de heer Janssen geeft de gedeputeerde aan dat de typologie van de gesprekken die nu met de organisatie worden gevoerd zo veel fijner zijn om te voeren op basis van actuele informatie dan vorig jaar toen de gedeputeerde niet eens wist wat 2019 had gedaan. Het helpt dat de organisatie nu bij is, terwijl het eerder drie jaar achter liep. Het gesprek is nu heel anders, maar de doorlooptijden zijn nu eenmaal maanden.

De heer Janssen stelt dat er nu veel naar de ambtelijke organisatie wordt gekeken maar dat het veel meer gaat om de keuzes die bestuurlijk worden gemaakt in de Staten en door het college. Er zou soms ook gezegd kunnen worden dat je iets wilt maar dat dat nu eenmaal even niet gaat. Spreker meent dat GS en PS aan de voorkant realistisch moeten zijn over wat haalbaar is.

De voorzitter sluit hier de beraadslagingen over dit onderwerp af en geeft aan te moeten concluderen welke debatsoort de commissie zich voorstelt in de Statenvergadering op 10 november aanstaande. De voorzitter vraagt of er, voor zover dat vanuit deze commissie kan worden voorzien een klein debat kan worden gevoerd.

De heer Dercksen geeft aan dat het zijn voorkeur heeft om dit samen met de begroting te behandelen.

De voorzitter stelt dat de commissie akkoord gaat met een klein debat.
De voorzitter stelt voor om de vergadering voor vijf minuten te schorsen.
De voorzitter schorst de vergadering om 11.28 uur.

2.4 Statenvoorstel Programmabegroting 2022

De voorzitter heropent de vergadering om 11.35 uur. De voorzitter deelt mee dat met deze begroting de kaders en de financiën voor het komende begrotingsjaar worden vastgesteld. De behandeling biedt Provinciale Staten om invloed te hebben op de uitwerking van beleidsdoelen en op de verdeling van de middelen. De Staten machtigen hiermee het college om de komende jaren uitgaven te doen. Ook dit Statenvoorstel wordt in meerdere commissies behandeld en in deze commissie dient dan ook alleen besproken te worden wat in deze commissie thuishoort. Het voorstel wordt in twee termijnen behandeld.

De heer Suna deelt mee binnen de commissie geen inbreng te hebben met betrekking tot dit onderwerp. De fractie is tevreden over de voorstellen die in de begroting staan.

Mevrouw Jager geeft aan de meeste opmerkingen te zullen bewaren voor de PS-vergadering. Spreker heeft het onderdeel over de brede welvaart met belangstelling gelezen. Er wordt bevestigd dat Utrecht een fijne provincie is om in te wonen. Er zijn echter wat uitschieters en spreker vraagt wat met deze informatie wordt gedaan en of brede welvaart alleen een monitor is of dat het ook invloed heeft op toekomstig beleid. In het kader van deze commissie denkt spreker daarbij aan tevredenheid met vrije tijd waar Utrecht lager scoort dan alle andere provincies. Dit is een belangrijk aspect met betrekking tot het welzijn van de Utrechters. Gevraagd wordt of bekend is waarom er zo laag op deze indicator wordt gescoord en als dat niet het geval is, of het mogelijk is om daar toch inzicht in te krijgen. Dit vooral gericht op de gebieden waar de provincie invloed op heeft zoals recreatiegebieden en cultuur.

De heer Dercksen geeft aan zijn inbreng tijdens de PS-vergadering te zullen geven.

De heer Eggermont geeft aan dat de belangrijkste vraag van de SP gaat over het grootste risico uit de risicoanalyse. Er is een kans van 30 tot 50% van verminderde reizigersopbrengsten en de fractie vraagt zich af of er een analyse is gemaakt over of er indien er geïnvesteerd wordt in opschaling de terugkeer van het aantal reizigers versneld verhoogd kan worden. Bij andere modaliteiten, waar niet is afgeschaald, is te zien dat het aantal reizigers al weer gelijk is. Gevraagd wordt of deze risicoanalyse gemaakt is en of de Staten deze kunnen ontvangen of, als dat niet het geval is, waarom deze risicoanalyse niet is gemaakt. De enige weg om het risico kleiner te maken die de provincie ziet is kennelijk het nog verder afschalen en dat lijkt de SP een weg naar beneden.

De heer Hazeleger geeft aan dat de begroting structureel sluitend is gemaakt. De 1% materiële lasten waarop wordt bezuinigd is niet heel concreet, de manier waarop dit nu wordt ingevuld lijkt voor spreker meer op een stelpost. Daarnaast wordt de begroting sluitend gemaakt door de inzet van de Saldireserves. Voor de SGP zijn dit punten die nu en volgend jaar wellicht nog kunnen maar die niet jarenlang zo door kunnen gaan. De provincie holt achteruit in haar financiële positie en dat is voor de fractie een punt van zorg. De SGP vraagt aandacht voor de rapportage Actiemanagement.

De heer De Droog stelt dat dit nogal wat suggereert en geeft aan benieuwd te zijn hoe de heer Hazeleger dit ziet. Spreker ziet ook dat het opbouwt en dat de Saldireserve terug lijkt te lopen naar waar de provincie voor deze coalitieperiode was. Tegelijkertijd weten de Staten dat ook de onderbesteding daar tussendoor loopt en dat er in de toekomst nog een stuk terug zal vloeien. Gevraagd wordt waar precies de zorg van de SGP zit.

De heer Hazeleger antwoordt dat de plaatjes met de kleurtjes in het begin allemaal groen waren en dat deze langzamerhand meer oranje en rood worden. Spreker meent dat dat wel iets zegt. Het enige lichtpuntje dat te zien is, is dat alles niet zo snel wordt uitgevoerd als bedacht en daardoor houdt de provincie elke keer geld over. De plannen zijn er echter op gericht om de reserves zo snel mogelijk leeg te trekken, zoveel mogelijk ambities uit te voeren en om het geld op te maken. De fractie begrijpt dat, maar maakt zich, kijkend naar de lange termijn en de uitdagingen die op de provincie afkomen op het gebied van de infrastructuur en de ambities waar de provincie de komende jaren verder mee wil, zorgen of het op deze manier wel kan. De fractie vraagt zich af of er wel een toekomstbestendig beleid is.

De heer De Droog geeft aan deze zorg te delen en dat D66 daarom blij is met de discussies over bijvoorbeeld de Groeisprijs en over het opcenten. Tegen GS is gezegd dat, gezien de ambities, het nu al nodig is om die stap te zetten. Dit wordt echter niet structureel gedaan omdat de provincie als organisatie er ook nog niet is. Er zal nog moeten worden verkend hoe de beschikbare gelden binnen de organisatie op die termijn beschikbaar gehouden blijven. Spreker herkent niet het beeld dat alles in één keer leeg wordt gehaald. Spreker meent dat de zorg zit in het zichtbaar maken wat de provincie daadwerkelijk doet en wat er dan beschikbaar blijft en in wat er overblijft om te investeren in de toekomst.

De heer Hazeleger vervolgt en vraagt aandacht voor de rapportage Actiemanagement op pagina 384 tot 386. Dit is belangrijk en daar staat dat er 309 acties zijn geformuleerd, dat er nog 181 lopen en dat er 181 zijn afgerond. Spreker stelt dat dat wiskundig niet klopt. De rapportage is bedoeld om inzicht te krijgen in hoe de acties lopen, echter kijkend naar de uitwerking krijgt spreker niet het gevoel dat alles even inzichtelijk wordt. Bij de Dolderseweg waren bijvoorbeeld zes acties afgerond waarvan de Randstedelijke Rekenkamer heeft aangegeven dat er in werkelijkheid maar één actie is afgerond. Dat roept de vraag op hoe dat bij andere projecten zit en of, als de organisatie stelt dat acties afgerond zijn, deze in de praktijk ook daadwerkelijk zijn afgerond. Een belangrijk onderwerp is de informatieveiligheid die nu ondergeschoven is in de brede monitoring van de organisatieontwikkeling. De SGP heeft juist op dat onderwerp behoefte aan een externe check. De laatste ruim vijf jaar is gebleken dat de pijn op informatieveiligheid pas naar boven komt als een externe daar naar kijkt. De fractie geeft een compliment voor de nieuwe naam voor de Human Capital Agenda. Utrecht Talent Alliantie klinkt de SGP een stuk beter in de oren.

In de risicoparaagraaf worden de OV-projecten benoemd als risico omdat daar een scope-wijziging kan optreden. De SGP heeft toen gevraagd hoe het zit met de infrastructuur wegen, waarop het college heeft geantwoord dat die risico's daar voor hen niet bekend zijn. Spreker stelt echter dat het vaak gebeurt dat er bij lopende infrastructuurprojecten sprake is van tegenvallende kosten en vraagt waarom dat niet als risico staat benoemd.

De heer Janssen geeft aan dat hij zich bijzonder had verheugd op dit debat. In de kantlijnen van zijn inbreng had hij de reacties op de verwachte interrupties van collega heer Wijntjes al geschreven. Spreker geeft aan veel genoegen te hebben gehad in het debatteren van de heer Wijntjes over de begroting. Namens de VVD merkt spreker op dat de fractie meevoelt met hoe de heer Westerlaken zich geraakt voelt. Spreker merkt op dat er ook vorig jaar bijzondere omstandigheden waren toen de begroting werd besproken. Het was het coronajaar en de fractie heeft toen voor de begroting gestemd ondanks dat er drie kritiekpunten waren. De fractie vond de begroting onvoldoende robuust, er zaten volgens de fractie onnodige lastenverzwaringen in en de fractie was van mening dat er niet voldoende focus op de toekomst was. De stem voor was een uitgestoken hand naar het college en de coalitie. De hoop was dat deze zou zijn aangenomen en dat er vandaag een begroting besproken zou worden waarin voor alle partijen herkenbare elementen zouden zitten. De kritiekpunten van vorig jaar gelden dit jaar helaas nog steeds. De fractie meent dat deze begroting net zo onevenwichtig is als de begroting van vorig jaar. De fractie meent dat de begroting vooral gevuld is met losse eindjes van het coalitieakkoord en onvoldoende toekomstgericht is. De fractie zal met voorstellen komen om de begroting te verbeteren. De VVD wil de begroting veel meer richten op de periode 2030-2035. Hier is bij de Kadernota een

motie over ingediend die van een aantal fracties steun heeft gekregen. De fractie meent dat de lastenverzwaring van 2022 van tafel moet. Bij de Zomernota is zojuist gesproken over de onderbesteding en spreker meent dat het in dat licht niet te verkopen is om in 2022 de lasten te verzwaren. Spreker sluit aan bij de heer Hazeleger met betrekking tot het fors verbeteren van de reservepositie.

De VVD ziet mogelijkheden om monumenten breder in te zetten dan alleen als monument. Dat maakt het buitengebied leefbaarder en dit zou in de vorm van nevengebruik kunnen, waardoor er ook weer een stimulans aan recreatie en toerisme gegeven zou kunnen worden.

De VVD wil daarnaast dat het college gaat werken aan een visie over het Utrecht Science Park, wat een belangrijke economische factor in de provincie is.

Met de Utrecht Talent Alliantie is al een mooie aanzet gegeven maar de fractie wil nog meer aandacht voor het opleiden van werknemers in de provincie. De arbeidsmarkt knelt en de fractie meent dat de provincie daar een goede rol in zou kunnen spelen.

Spreker stelt dat Paleis Soestdijk nu vaak als een ruimtelijk vraagstuk wordt gezien en de VVD zou willen zien dat Paleis Soestdijk ook wordt gezien als kans voor innovatie, als mogelijke motor voor innovatieve concepten.

In de commissie FAC is aan de accountant gevraagd om extra aandacht in de controle voor cybersecurity en de VVD zou dit in de begroting ook terug willen zien.

De heer Dinklo vraagt hoe de VVD innovatie voor zich ziet bij Paleis Soestdijk. Spreker meent dat het paleis is verkocht aan een particuliere partij en dat dit erfgoed mede dankzij de VVD is verpatst en vraagt hoe de VVD nu dan innovatie voor zich ziet.

De heer Janssen laat de beantwoording van deze vraag over aan collega, de heer Kocken.

De heer Kocken geeft aan dat bij Paleis Soestdijk nu Made by Holland wordt ontwikkeld als nieuwe functie voor het paleis. Er is veel gesproken over hoe dat ruimtelijk moet en over mobiliteit, maar spreker meent dat de provincie veel kan met de inhoud, een centrum voor innovatie in Nederland. De VVD wil ook binnen de provincie de slag maken wat dit centrum betekent voor andere ondernemers in de provincie. Dit, door ze meer spin-off te geven, ze meer in de schijnwerpers te zetten of door nieuwe ontwikkelingen op te starten.

De heer Janssen vervolgt en geeft aan extra middelen voor cybersecurity te wensen. De fractie kijkt er naar uit om met de Statenleden te werken aan een goede begroting. Dit komt echter volgens spreker alleen voor elkaar als alle partijen er de schouders onder zetten en de komende dagen gaan werken aan verbeteringen die wat de VVD betreft nodig zijn. De fractie gaat graag met andere partijen in gesprek over de zojuist genoemde onderwerpen.

De heer Dinklo stelt dat de heer Janssen benoemde dat de solvabiliteit achteruit loopt. Spreker meent dat hoe hoger de solvabiliteit is, hoe meer geld er van de burgers wordt opgeslagen waar niets mee wordt gedaan. Spreker vraagt wat de VVD een aanvaardbaar percentage zou vinden.

De heer Janssen antwoordt dat hij het acceptabel zou vinden als de lasten op het niveau van 2021 zouden blijven. Spreker ziet geen reden voor het verder verhogen van het opcenten. Dit nog los van andere bezwaren die de VVD daar bij heeft.

De heer Dercksen geeft aan dat de VVD nu al een tijdje in de oppositie zit en ziet dat de reserves worden weg gejubeld. Spreker vraagt of dan de conclusie ook niet is dat er kleinere reserves worden aangehouden dan dat in het verleden is gedaan, onder VVD-bewind. Spreker stelt dat de VVD nu buiten spel staat en dat de centen verjubeld worden.

De heer Janssen antwoordt dat het in zijn algemeenheid verstandig is als de VVD in het college zit. Spreker stelt dat de reserves nodig zijn. Gedeputeerde Strijk zegt altijd dat er geld gespaard wordt en dat dat ook een keer uitgegeven moet worden en dat klopt. De fractie heeft dan ook geen moeite met het inzetten van reserves voor goede doelen. Het gaat er echter wel om, om welke doelen het gaat en of ze duurzaam zijn of dat het verkapte subsidies zijn en of er eigenlijk structurele kosten worden gedekt met incidentele opbrengsten. De fractie krijgt bij deze begroting dat gevoel. Daarnaast moeten de reserves ook weer een keer aangevuld worden en de VVD ziet het college dat ook niet doen.

De heer Dercksen merkt op dat de partijen het daar over eens zijn. De vraag blijft echter staan of het niet verstandiger is als overheden een kleinere reserve aanhouden zodat zij creatiever worden in het aanpakken van de problemen en niet aan elke fanfare op de hoek subsidie geven.

De heer Westerlaken geeft aan graag te willen zien dat meer fanfares subsidie van de provincie zouden krijgen. Spreker vraagt hoe groot een reserve voor de provincie zou moeten zijn.

De heer Janssen stelt dat de reserves op papier staan, het zijn papieren reserves. Voor elke euro die de op uitgeeft gaat de provincie naar de Bank Nederlandse Gemeenten om geld te lenen. Het is dus geen geld wat op de spaarrekening staan. Spreker meent dat dat ook in de discussie betrokken moet worden. Wat de VVD betreft zouden de reserves iets lager dan het niveau van nu kunnen zijn en de fractie gaat hier graag het debat met de Staten over aan. Voor de VVD zou het zo moeten zijn dat de blokjes in het groen blijven staan. De blokjes worden nu oranje terwijl er nog grote opgaven in de toekomst te vervullen zijn op het gebied van bijvoorbeeld infrastructuur en de energietransitie. Het college heeft dit tot 2024 gedekt en de vraag is wat er daarna moet gebeuren. Dat is de reden voor de VVD om te vragen om een doorkijk te maken naar 2030 en 2035 zodat dan de vraag beantwoord kan worden hoe de provincie er financieel voor staat in verhouding tot wat er nu uitgegeven wordt.

De heer Eggermont geeft aan te hopen dat de VVD ook ziet dat de blokjes deels geel worden omdat de provincie incalculeert dat er een aantal verhogingen wordt gedaan, bijvoorbeeld rond het opcenten, en dat er net wordt gedaan alsof dat landelijk niet gebeurt en of dat in de wetgeving niet gebeurt. Spreker geeft aan dat wel nuttig te vinden omdat je altijd een beetje voorzichtig moet zijn maar wil ook niet al te ongerust zijn dat er op dit punt in het geel gegaan wordt.

Mevrouw Boelhouwer sluit zich daar bij aan. Spreker stelt dat de heer Janssen doet alsof er niet vooruit gekeken wordt en geeft aan dat daar juist een bijeenkomst over is geweest in het kader van de Groeisprong, om zo juist, ook financieel de lange termijn in kaart te krijgen. Spreker vraagt of de VVD van mening is dat daar nog een stap tussen moet zitten.

De heer Janssen geeft aan met D66 een motie te hebben ingediend, die aangenomen is, om in deze begroting een financiële vertaling van de Groeisprong. Het college heeft de Groeisprongbrief gestuurd waar de VVD zijn complimenten voor heeft uitgesproken. Spreker geeft aan in deze begroting echter de financiële vertaling van de Groeisprongbrief te missen. In de groeisprong zit tenminste een tot anderhalf miljard aan investeringen en als dat geld allemaal geleend zou moeten worden dan schiet de provincie donkerrood in de schuldpositie. Spreker meent dat er dus onvoldoende rekening gehouden wordt met de nabije toekomst van tien tot vijftien jaar en dat dat deze begroting onvoldoende toekomstbewust maakt. De VVD zal daarom een voorstel doen om de begroting meer toekomstgericht te maken.

De heer De Droog meent dat eerder al is besproken dat het heel belangrijk is om de omslag te maken van het begroten via de potjes naar het begroten via de exploitatie. Dat betekent dat in de commissie FAC besproken moet worden hoe dat vormgegeven moet worden. Er zijn de eerste stappen gezet over hoe dit in de toekomst moet gaan landen met de Groeibrief met ambities. Spreker meent echter dat de vertaalslag nog gemaakt moet worden waarbij een onderdeel is hoe dit in de komende jaren gefinancierd gaat worden. Ook is volgens spreker al besproken dat door omstandigheden zaken op oranje kunnen schieten en meent dat de paragrafen heel verhelderend zijn over hoe dat verklaard kan worden. Spreker meent dat de provincie nu in een tussenfase zit en grip moet krijgen op hoe de komende decennia er uit gaan zien en waar de middelen vandaan moeten komen om de grote stappen te kunnen gaan zetten. Spreker meent dat het zeggen dat er geen potjes op de balans te veel fixatie is en dat dit een te grote verenging van dit debat is. Spreker vindt dat je naar de exploitatie moet kijken en meent dat dat ook uit het betoog van de heer Janssen naar boven kwam en vraagt of de partijen daar met elkaar op door kunnen.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan ervan uit te gaan dat een tussenstap in 2035 sowieso een onderdeel uitmaakt van een kijk op de lange termijn. Spreker meent dat de partijen elkaar hier goed op zouden kunnen vinden.

De heer Hazeleger geeft aan dat er nu net gedaan wordt alsof het alleen om de reserves gaat. Echter, de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote staan ook op geel. De bredere discussie is daarmee geagendeerd en daar moet over gesproken worden, zonder dit tot de reserves te verengen.

De heer De Droog vraagt of de heer Hazeleger ook wel eens gekeken heeft wat er op de balans staat. Sinds kort staat er een compleet trambedrijf in de balans en spreker stelt dat als die er uit wordt gehaald, de getallen er heel anders uit zien. Spreker stelt dat het nogal uitmaakt wat er op de balans staat en hoe dat doorwerkt in de kengetallen.

Mevrouw Hoek stelt dat de begrotingen niet alleen over geld gaan maar dat ze ook verstrekkende gevolgen hebben voor alle inwoners, over alle bestuurslagen en dus ook voor de leefbaarheid. Het OV is op dit moment, vooral in de buitengebieden zeer zorgelijk. Door corona functioneerde de Regiotaxi minimaal en is het aantal buslijnen sterk verminderd. 50PLUS wil de toegankelijkheid tot het OV voor alle inwoners sterk verbeteren, in alle steden, dorpen en kernen en met name voor ouderen en niet zelfredzamen. Spreker heeft eerder al aangegeven wat de gevolgen zijn van het overdragen van de Regiotaxi aan gemeenten en kondigt aan dat 50PLUS met een motie zal komen om de Regiotaxi weer terug te halen naar de provincie. Dit, omdat de provincie een zorgplicht heeft en zeker naar het vitale platteland.

50PLUS heeft woningbouw hoog in het vaandel staan, er is een enorme behoefte bij senioren en starters en roept op soepel te zijn bij overschrijdingen van de rode contour. Spreker heeft eerder al aangegeven dat het nuttig zou kunnen zijn om de rode contour te herzien omdat deze al tien of twintig jaar geleden is vastgesteld en misschien niet meer realistisch is voor deze tijd. Bijna alle gemeenten zijn binnen de rode contour volgebouwd en hebben geen ruimte meer. Spreker roept op ook naar de kernrandzones te kijken waar vaak veel verrommeling is en die vaak net schurken tegen de rode contour. Spreker meent dat dat gemeenten ook wat ruimte zou kunnen bieden en stelt dat voor sommige gemeenten meer nodig is dan het bouwen van maximaal vijftig woningen buiten de rode contour.

De mensen van de gemeenten kennen de lokale situatie goed en spreker meent dat dit bijdraagt aan de doorstroom waardoor er in het middensegment en voor gezinnen woningen beschikbaar komen. Spreker stelt dat het bouwen voor ouderen de woningmarkt redt. Spreker roept op gemeenten te helpen om de regelgeving voor mantelzorgwoningen en kangoeroewoningen te vereenvoudigen.

Spreker is blij dat er wordt ingezet op het verbeteren van fietspaden in de provincie. In de plannen staat echter niet vermeld dat de verlichting op een hoger niveau gebracht moet worden. 50PLUS vindt dat er behoefte is aan een veilige en dynamische verlichting van de provinciale fietspaden in de provincie. Spreker meent dat dit op een duurzame en innovatieve manier vormgegeven kan worden. Dit kan ook worden toegepast bij bosgebieden en dat zou volgens spreker bijdragen aan de veiligheid.

De voorzitter geeft aan dat mevrouw Hoek nu een beetje op het vlak van de commissie MenM komt met haar betoog over verkeer en verkeersveiligheid.

Mevrouw Hoek vervolgt en geeft aan dat het onderhoud van provinciale wegen achterloopt en dat er geen ad hoc budget beschikbaar is om in te grijpen bij gevaarlijke situaties. Pas na zware aanrijdingen met zwaar letsels als gevolg en na langdurig aandringen van 50PLUS is er pas ingegrepen in de verkeerssituatie in Loenen aan de Vecht. Zo zijn er meer voorbeelden waar 50PLUS aandacht voor heeft gevraagd. Spreker stelt dat als er studenten iets te lang in de regen staan bij een tramhalte, er direct miljoenen worden uitgetrokken om de overkapping te verbeteren en wordt er niet gewacht op groot onderhoud.

De heer Westerlaken geeft aan dat het CDA naar goed gebruik haar kruut droog zal houden tot aan de Statenvergadering. Een extra reden daarvoor is dat de aantekeningen van de heer Wijntjes nog niet bij spreker terecht zijn gekomen.

Mevrouw Rikkoert condoleert het CDA en de familie met het verlies van de heer Wijntjes. De ChristenUnie heeft de samenwerking met hem altijd gewaardeerd en spreker geeft aan dat de heer Wijntjes, als kundige man, geregeld wijsheden met haar heeft gedeeld. Spreker geeft aan ook veel met de heer Wijntjes te hebben gelachen tijdens commissievergaderingen en Statenvergaderingen. De ChristenUnie zal de heer Wijntjes erg gaan missen. Met betrekking tot het mediabeleid licht spreker toe dat er onlangs een congres is geweest, samen met de media, en gevraagd wordt welke conclusies en ambities dit congres heeft opgeleverd en in hoeverre die in deze begroting zijn beland.

In de begroting staat dat de informatievoorziening versnipperd is en spreker vraagt welke gevolgen dit heeft voor het tempo van uitvoering.

In de begroting is te zien dat voor het eerst de arbeidscapaciteit is toegevoegd. Er is voor de komende jaren geen verhoging van de arbeidskosten te zien. Gevraagd wordt of dat hierdoor te concluderen is dat de provincie op volle sterkte is.

De fractie vindt het mooi dat de Brede welvaart steeds beter terug te zien is als kapstok in de begroting.

Met betrekking tot het netwerk omgevingsgericht werken stelt spreker dat veel opgaven integraal en gebiedsgericht uitgewerkt gaan worden en spreker vraagt of de organisatie daar klaar voor is. Het team netwerk omgevingsgericht werken is heel klein en blijktbaar is dit team nog niet bij een CMT-lid belegd. Spreker vraagt hoe dit bij GS zit. Wat de ChristenUnie betreft is er bestuurlijke en ambtelijke dekking, denkkracht en doekracht nodig. Spreker meent dat innovatie op dit punt om investeringen vraagt.

Samen met GroenLinks is een vraag gesteld over initiatieven van het project Het vliegwiel van gemeenschapskracht gesteld. Er is beschreven dat dit in de Sociale Agenda een plek moet krijgen en dat vindt de

ChristenUnie wat mager. Gevraagd wordt hoe de goede leereffecten van de pilots en de resultaten daarvan worden geborgd en hoe dit een vervolg krijgt. De ChristenUnie wil graag dat de betrokken mensen in die kernen bericht krijgen over de voortgang omdat zij hier om vragen.

De heer De Droog meent dat er met de begroting weer een verbeterslag gemaakt is. Spreker meent dat het goed is om te zien dat de ambities van de provincie hun weerslag vinden in de begroting. In de FAC is kort gesproken over de samenhang van de beleidsdocumenten en spreker kondigt alvast aan dat D66 met een amendement zal komen om een beslispunt toe te voegen waarin de ambtelijke organisatie de opdracht wordt gegeven om de volledigheid op de beleidsdocumenten en de taxonomie daarop verder uit te gaan werken. Dit zodat de provincie meer overzicht krijgt op wat er loopt en wat de samenhang is.

Spreker meent dat het goed is om te zien dat er vanuit een Kadernota naar een begroting toe is gewerkt en stelt dat de P&C-cyclus sterker begint te worden.

Spreker stelt dat er middelen nodig zijn om de Groeisprong te kunnen gaan maken, ook in de exploitatie. De fractie wil dan ook de ruimte zien als het gaat om de focus hierop te hebben en de gedeputeerde wordt gevraagd toe te zeggen om samen met PS creatief over de programma's heen te blijven kijken om te zien waar er mogelijkheden zijn voor vereenvoudiging en consolidatie zodat de ruimte op termijn wordt behouden.

Met betrekking tot het klimaatneutraal zijn is eerder al gesproken over de doelenboom waar de budgetten bij de verschillende onderwerpen staan. Bij D66 valt dan toch het beperkte budget weer op. Spreker heeft bij de Kadernota gedeputeerde Van Essen al gevraagd om met een aantal uitwerkingen te komen van de moties die eerder zijn ingediend met betrekking tot onder andere de CO2-routekaart en de motie Klimaat centraal. Dit zodat er vaart gemaakt kan worden in 2022 en dat PS een stuur in handen heeft met betrekking tot de CO2-balans. Er wordt gesproken over de lange termijn en er zijn veel ambities. Binnenkort is de conferentie in Glasgow en spreker meent dat het niet een kwestie is van of het gedaan moet worden maar hoe het gedaan moet worden.

De heer Dercksen stelt dat met betrekking tot de klimaatneutraliteit de provincie de warmtevraag in 2040 volledig duurzaam wil invullen. Spreker stelt dat de provincie nu op ongeveer 5% zit, waarvan 4% uit biomassa bestaat. Spreker meent dat je dus eigenlijk op 1% zit. Spreker vraagt of D66 een plan heeft om de komende achttien jaar de warmtevraag 100% duurzaam te krijgen en wat dat gaat kosten.

De heer De Droog geeft aan niet in detail op dit voorstel in te willen gaan. Het punt dat spreker wil maken is dat de provincie grip moet krijgen. Natuurlijk leven er bij D66 ook zorgen over hoe 2040 of 2050 gehaald gaan worden. Dat betekent dat de Staten moeten weten aan welke lat zij staan, over hoeveel tonnen het gaat en welke taken bij wie liggen. Als het om de taak voor de provincie gaat is het belangrijk om te begrijpen om hoe GS daar op gaat sturen zodat het deel dat de provincie kan leveren, ook daadwerkelijk geleverd wordt. Daarnaast dient in de gaten gehouden te worden dat de andere partijen ook leveren om met elkaar de grote ambities te kunnen bereiken. Spreker vraagt derhalve of er voldoende in de begroting staat om in 2022 tot een stuur te kunnen komen en samen te kunnen werken voor de periode daarna zodat PS kan sturen op wat het kan betekenen in de klimaatneutraliteit.

De heer Dercksen stelt dat het probleem van de energietransitie is dat er eerst wat is gedaan en dat nu wordt gezegd dat er een analyse gemaakt moet worden van hoe het precies zit. Spreker meent dat het in de echte wereld juist andersom gaat. Eerst wordt een analyse gemaakt van wat het kost, wat je kunt en welke impact het heeft en vervolgens wordt er een doelstelling geformuleerd. Spreker meent dat dit precies is wat er misgaat in de energietransitie; er wordt maar wat gedaan en lopende het traject wordt gekeken wat er precies aan de hand is en blijkt dat wat de provincie doet onhaalbaar en onbetaalbaar is, en geen effect heeft. Spreker zou dan ook het doel van klimaatneutraliteit of duurzaamheid in 2040 van tafel willen hebben en eerst een analyse willen maken. Spreker vraagt of de heer De Droog het met die constructie eens is.

De heer De Droog antwoordt dat D66 ver van dit beeld af staat. De heer Dercksen suggereert alsof de provincie met niets bezig is terwijl er van alles gaande is. Spreker meent dat de heer Dercksen negeert dat er honderdvijftig jaar lang met oogkleppen op dingen zijn laten gebeuren die nu hersteld moeten worden. Spreker meent dat er nu dingen gedaan moeten worden en dat er tegelijkertijd in kaart gebracht moet worden waar de provincie op kan focussen. Spreker vindt het belangrijk dat als het stuur vast wordt gepakt, duidelijk is hoe dat stuur eruit ziet. Dat ontslaat de provincie echter niet van het feit dat er bewogen moet worden. Het is ook duidelijk dat er zaken zijn waar de provincie op moet sturen en spreker vindt het belangrijk om te weten wat het effect van die sturing is. Spreker vervolgt en geeft aan dat met betrekking tot circulair het beoogde effect vooral gericht is op de interne organisatie en vraagt of de gedeputeerde kan aangeven waar de dingen komen die komend jaar echt gerealiseerd gaan worden. Daarnaast vraagt spreker waar de externe resultaten voor dit dossier zitten, bijvoorbeeld via de netwerken en de ketens waar de provincie iets wil betekenen.

Spreker geeft aan eerder vragen te hebben gesteld over de datagedreven provincie. Spreker ziet in deze begroting wat kleine projecten staan op dit gebied, terwijl uit de beantwoording van de technische vragen bleek dat er nog wel een flinke slag te maken is. Om echt als datagedreven provincie te boek te staan zullen kansen gepakt moeten worden om hier op te kunnen sturen. Spreker vraagt of er ambitie is om deze sprong te maken in 2022.

De heer Dercksen maakt een punt van orde. Spreker vindt het prima dat de heer De Droog uitpraat, maar geeft ook aan een zelfde opstelling te willen zien naar alle sprekers.

De voorzitter antwoordt te begrijpen wat het punt is van de heer Dercksen en licht toe dat zij eerder in de vergadering alleen heeft gevraagd of hij het woord wilde voeren. De voorzitter meent dat zij de heer Dercksen het woord helemaal niet ontnemt.

De heer Dercksen geeft aan dat het niet specifiek om deze vergadering gaat, maar over het algemeen. De voorzitter mag scherp zijn op hem maar zou dat dan ook op anderen moeten zijn.

De voorzitter geeft aan de heer De Droog ook te hebben gewezen op zijn spreektijd.

Mevrouw Boelhouwer dankt GS voor de begroting, de beantwoording van de vragen en het just in time toezenden van de effectindicator restauratie volume. Ook GroenLinks is van mening dat een bespreking niet plaats kan vinden zonder volledige informatie maar spreker meent dat dit over een klein punt gaat.

De heer Dinklo geeft aan dat iedereen zelf kan bepalen of iets een klein of een groot punt is. Spreker meent dat GroenLinks constant over onbelangrijke onderwerpen praat en vindt deze opmerking van GroenLinks dan ook buiten de orde.

Mevrouw Boelhouwer vervolgt en geeft aan dat naar aanleiding van de opmerking van de PvdD vorig jaar de motie Effect op brede welvaart is aangenomen en dit is nog niet verwerkt in Statenvoorstellen. De fractie gaat er van uit dat dit vanaf heden wel het geval zou zijn. Spreker gaat ervan uit dat bij volgende voorstellen het effect van brede welvaart in het vizier zijn bij het college.

De heer Bart geeft aan twee punten te willen aanhalen. Met betrekking tot het thema circulair heeft spreker een aantal positieve antwoorden te hebben gezien en spreker geeft aan het fijn te vinden om inzicht te krijgen in het aantal fte die daar bij de verschillende domeinen voor beschikbaar zijn. Als er volgend jaar verder wordt gegaan met de uitvoeringsagenda zou het fijn zijn als de Staten daar een beeld bij kunnen blijven houden. Spreker maakt zich zorgen over de activiteiten behorende bij de uitvoeringsagenda van dit jaar omdat een deel niet gelukt is door COVID of andere redenen. Er wordt nu gesteld dat dit dit jaar wordt gedaan en daar staat 3 ton voor waar een Regionale grondstoffenstrategie uit moet, een deel voor keten regisseurs, een nulmeting voor circulair ondernemerschap, wellicht de uitwerking van de grondstoffenpaspoorten en er moet ook nog iets gebeuren met de circulariteitsverantwoording VPA. Spreker meent dat het budget daarom vrij krap lijkt. Er wordt vaak gezegd dat het moet lukken maar omdat het dit jaar niet gelukt is meent spreker dat GS zich kan voorstellen dat hij zich zorgen maakt of het volgend jaar wel gaat lukken. GS wordt gevraagd te reageren hoe geborgd kan worden dat dit allemaal met dit budget uitgevoerd kan worden.

Spreker geeft aan te wensen dat de motie Geef iedere Utrechter een kans op ondernemerschap in de begroting betrokken wordt. Dit, ook omdat het deels een budgetvraag is. De fractie is blij dat er uit de beantwoording blijkt dat er nagedacht wordt over de positieve effecten en dat daar een studie naar is geweest maar spreker meent dat het ook zorgelijk is dat medewerkers die deels eigenaar kunnen worden in Nederland vrij zeldzaam zijn. Dit terwijl dit positieve effecten kan hebben op brede welvaart in het algemeen en op het economische systeem. Spreker meent dat dit zou kunnen leiden tot nieuwe ondernemingen en nieuwe innovaties op het gebied van duurzaamheid en dat het zonde zou zijn om deze kans te missen. Spreker meent dat dit punt bij uitstek past bij het uitgangspunt van de ROM, brede welvaart. De motie hierover is bijna door de hele Staten gesteund en nu wordt gezegd dat dit misschien toch niet binnen de kerntaken past. Dit voelt voor spreker als gelegenheidsargument om er niet verder mee te gaan. Hij stelt dat het vaak voorkomt dat als het goed gaat met de economie gezegd wordt dat er geen extra eisen moeten worden gesteld omdat het nu lekker draait en dat als het slecht gaat er wordt gezegd dat het nu even niet uitkomt. Spreker geeft aan dat het jammer zou zijn als er met het voorstel dat positieve effecten nastreeft niets zou gebeuren. GroenLinks zal daarom overwegen om een motie of amendement in te dienen bij de begroting om dat geld wel vrij te maken. De fractie vroeg zich af waarom het met het geringe bedrag van 100.000 euro lastig is om dit verder uit te werken als er wel een half miljoen wordt uitgegeven voor de opvolging bij met MKB.

In het besluitvormingskader van de ROM zou meegenomen kunnen worden dat een bedrijf dat wel kiest voor de optie dat medewerkers deeleigenaar kunnen worden voorrang krijgt.

Spreker stelt dat de motie, die breed is gesteund, vroeg om een aantal beleidsopties voor te leggen om te kijken hoe dit soort ondernemingen meer kans van slagen zouden kunnen krijgen. Spreker geeft aan dit in de beantwoording te missen. Spreker geeft aan dat de fractie het fijn zou vinden als hier verder naar gekeken zou kunnen worden.

De heer Dinklo geeft aan dat hem opviel dat de begroting 2022 een kopie is van de begroting 2021. Spreker meent dat dat niet onlogisch is omdat het het derde jaar van het college is. Er zijn discussies geweest over hoe de begroting is opgezet en met name over het punt incidenteel of structureel verschillen de meningen. Spreker geeft aan deze discussie niet te willen herhalen en stelt dat de meeste opmerkingen van JA21 over de begroting in de Staten naar voren zullen worden gebracht.

Het enige punt is dat spreker nu naar voren wil brengen is de status van de niet gerestaureerde monumenten. De getallen zijn tijdens de vergadering aangeleverd en de fractie ziet dat er een mooie voortgang is. De vraag is of, gezien er onderbesteding is, het budget voor 2022 verhoogd kan worden om zo het percentage sneller naar beneden te kunnen brengen.

De heer Hazeleger vraagt wat precies het voorstel van JA21 is.

De heer Dinklo antwoordt dat uit de cijfers blijkt dat nu 19% van de monumenten in slechte staat is. Spreker geeft aan dat dat percentage naar 10% moet en dat daar geld voor wordt vrijgemaakt. Het voorstel van JA21 is om daar meer geld voor vrij te maken zodat het percentage sneller naar 10% kan gaan.

De heer Hazeleger vraagt of JA21 dit wil dekken met het tegenvallen van wat er nu uitgevoerd wordt.

De heer Dinklo beaamt dat, dit kan uit de onderbesteding gedekt worden.

Mevrouw Boelhouwer maakt excuses aan de heer Dinklo omdat zij niet had begrepen dat het ging over de inhoud van de indicator maar het feit dat de indicator ontbrak.

Spreker stelt dat de restauratieopgave veel te maken heeft met een matchingsconstructie. Spreker vraagt of de heer Dinklo er bewust van is dat daar zoveel aanhangt waardoor het moeilijk is op de opgave te vergroten.

De heer Dinklo antwoordt zich daar niet tot op detailniveau van bewust te zijn. Spreker geeft aan wel te weten dat restauratie lastig is omdat er niet voldoende gekwalificeerd personeel is. Spreker meent echter dat het college ambitieus is en dat hier wel meer geld naar toe mag. Als er andere zaken zijn die het lastig maken om dit geld uit te geven dan hoort spreker graag wat die punten zijn en hoe er aan bijgedragen kan worden om deze punten weg te nemen.

De voorzitter stelt vast dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp. De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de Staten nog twee stukken van het college krijgt voor de bespreking in de Statenvergadering. Het eerste stuk is de stresstest, over de invloed van externe omstandigheden op de begroting, Het tweede stuk is een erratum. Aan de hand van technische vragen en de bespreking in de FAC, en wellicht wat er hier is gewisseld, wil het college een erratum sturen zodat inzichtelijk wordt op welke pagina's welk bedrag, of een zinnetje, wordt toegevoegd.

Met betrekking tot de vraag van de PvdD over of het een momentopname is of beleid licht de wethouder op het laatste te hopen. Het zijn effectindicatoren die niet gemakkelijk te beïnvloeden zijn maar de gedeputeerde hoopt dat dit juist input is voor de Staten om wel of niet steun aan te geven. De gedeputeerde geeft aan dit ook heel interessante indicatoren te geven die het CBS sinds een jaar geeft en stelt voor om hier nog eens met de Staten over te praten.

Richting de heer Hazeleger geeft de gedeputeerde aan te ontkennen dat de begroting structureel sluitend is gemaakt. De gedeputeerde meent dat de begroting meerjarig structureel sluitend is. Het is wel juist dat de begroting voor het komende jaar incidenteel sluitend is gemaakt. Alle ambities en plannen waar de Staten ja tegen hebben gezegd zitten in de begroting en zijn gedekt. Het college weet ook dat er nog een opgave op de provincie afkomt omtrent woningbouw en Groen Groeit Mee of de schaa sprong van het OV. Die opgaven zullen leiden tot een groei van de begroting op termijn. De gedeputeerde geeft aan dat over hoe dat gedekt gaat worden, het kabinet misschien wel een uitspraak gaat doen. De gedeputeerde benadrukt dat de begroting die nu voorligt structureel sluitend is, met een incidentele component in het komende jaar.

De heer Hazeleger stelt dat de gedeputeerde nu alleen heeft gereageerd, maar dat op de 1% materiele lasten nog niet heel concreet is gereageerd.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat dat een taakstelling is die is opgelegd en in de uitvoering in de organisatie naar alle teams wordt doorgezet. Bij de voortgangsrapportages van volgend jaar kan aangegeven worden hoe dit wordt ingevuld maar dit zijn taakstellende opdrachten die het college zichzelf oplegt en die de Staten formaliseert.

De heer Hazeleger verwijst naar de Zomernota waarin wordt aangegeven dat het in de praktijk vaak tegenvalt wat er wordt gerealiseerd, dat er afgewacht wordt er komt en dat dat de invulling van die 1% is. Spreker meent dat het dan eigenlijk een stelpost is met de hoop van het college dat het uiteindelijk zo uitkomt.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat niet zo te zien. Het is belangrijk dat er tussentijds meer P&C-stukken zijn en dat er intern opdrachten uitstaan om dit te realiseren.

De gedeputeerde geeft aan dat er is gevraagd of er een onafhankelijk assessment kan komen op de informatieveiligheid en stelt dat die via de control staff verloopt. In het eerste halfjaar van 2021 zal een extern assessment komen.

De gedeputeerde geeft aan dat de tabel over actiemanagement wel degelijk klopt. In een regel daarboven is wel een verkeerd bedrag overgenomen. Dit zal worden meegenomen in het erratum.

Richting de heer Janssen geeft de gedeputeerde aan dat hij erg blij was dat de VVD vorig jaar de begroting steunde.

De heer Hazeleger geeft aan dat de gedeputeerde nu ingaat op het wiskundig niet kloppen van de tabel en spreker geeft aan daarna nog een aantal opmerkingen te hebben gemaakt, ook in relatie tot de opmerkingen van de Randstedelijke Rekenkamer. Spreker vraagt wat deze conclusie zegt over de andere opmerkingen over hoeveel aanbevelingen zijn afgerond. Spreker geeft aan zich hier zorgen over te maken omdat de Staten hier weinig inzicht in hebben. Spreker vraagt hoe de Staten hier grip op kunnen krijgen.

Gedeputeerde Strijk heeft begrepen dat er gevraagd is om een rapportage over de 309 aanbevelingen en hoeveel daarvan zijn afgehandeld. De gedeputeerde geeft aan daar nu niet alle antwoorden te hebben en meent dat dit punt dan opgewaarderd zou kunnen worden, het beste in de commissie FAC zodat de commissie meer gevoel krijgt over de afhandeling van de actiepunten.

De voorzitter geeft aan dat dit genoteerd staat voor de commissie FAC.

De heer Dercksen meent dat het goed is dat in de commissie FAC wordt besproken. Spreker heeft gezien dat bij de Dolderseweg onduidelijkheid was over hoeveel acties er wel of niet uitgevoerd zouden zijn. Spreker is daarnaast benieuwd welke acties er zijn uitgevoerd omdat er nogal een aantal zware actiepunten tussen zaten zoals het integriteitsbeleid.

Gedeputeerde Strijk vervolgt en geeft aan het belangrijk te vinden welke zorgen er bij de VVD leven over de begroting. Het college luistert goed naar wat er wordt gezegd maar de gedeputeerde geeft ook aan dat het college zich op een aantal punten minder zorgen maakt dan de VVD. Het is juist dat de reserves aflopen maar dit heeft ook te maken met investeringen die op dit moment plaatsvinden. Het college heeft een aantal reserves laten vrijvallen, voor meer dan 50 miljoen euro, onder de gelijktijdige opname van een exploitatielast in de begroting. De gedeputeerde vraagt wat je liever zou hebben, 100 euro eenmalig of elk jaar een tientje. Het college is van mening dat uiteindelijk elk jaar een tientje meer waard is. De gedeputeerde meent dat het belangrijk is deze nuances te zien als de reserves aflopen. Op hetzelfde moment is het onderhoud voor mobiliteit in de exploitatiebegroting verruimd en voor de eoducten heeft het college de reserve laten vrijvallen maar tegelijkertijd is de kapitaalslast opgenomen in de begroting. Het is dus juist dat de reserves aflopen maar er wordt tegelijkertijd jaarlijks structureel ruimte gecreëerd in de begroting.

De gedeputeerde licht toe dat de UTA komend jaar veel aandacht zal krijgen omdat de gedeputeerde, in gesprekken met ondernemers, merkt dat het meest belangrijke punt het vinden van mensen is. Hier is een goede visie over vastgesteld en de gedeputeerde wil hier graag tussentijds over spreken, maar duidelijk is dat het college hier veel aandacht voor heeft. Dit geldt ook voor het werken aan het innovatieklimaat op het USP.

De Staten hebben al aan de accountant gevraagd om cybersecurity als extra aandachtspunt mee te nemen in de controle op de jaarstukken. De gedeputeerde licht toe dat het college hier ook al mee bezig is omdat het ziet dat het aantal aanvallen toeneemt. Wanneer hier stappen in zijn gezet zal het college de Staten hier over informeren. De gedeputeerde geeft aan dat is gesteld dat er geld geleend moet worden en licht toe dat het voorlopig nog zo is dat er wel geld op de spaarrekening staat, dat wordt de schatkist genoemd. Het is wel juist dat er de komende periode geld geleend gaat worden. Tot op de dag van vandaag heeft de provincie een positief liquiditeitsaldo en

de gedeputeerde meent dat liquiditeit en solvabiliteit verschillende begrippen zijn die niet met elkaar verward moeten worden.

De gedeputeerde geeft aan dat het juist is dat de Groeisprongbrief nog niet in deze begroting is opgenomen. Het college heeft er voor gekozen dit debat eert fundamenteeler met de Staten te voeren om dan, in opmaat naar de Kadernota van 2023, hier een plek voor te vinden.

In het erratum dat het college de Staten zal toesturen zit een tekstduiding over waarom bepaalde uitgaven incidenteel zijn geormerkt. Dit is eerder te veel financieel administratief aangevlogen en te weinig politiek bestuurlijk geduid en dat heeft geleid tot ongeveer twee pagina's nieuwe tekst. De gedeputeerde vond het punt van de Staten terecht, dat de middelen die incidenteel voor stikstof uitgetrokken worden uit de reserves komen, geen verklaring is. De politiek bestuurlijke verklaring is dat er, hangende wat er uit Den Haag aan middelen komt, voorlopig middelen zijn geregeld uit de reserve.

Mevrouw Rikkoert heeft gevraagd naar de vacatures en de gedeputeerde licht toe dat op basis van wat het college nu weet met betrekking tot de ambities en de plannen die bestaan, er een formatie is berekend waarvan de salariskosten meerjarig op deze begroting staan. Er is een stelpost opgenomen omdat er cao-onderhandelingen komen waardoor de kosten zullen toenemen. Als er volgend jaar nieuwe ambities worden geformuleerd waardoor er extra fte nodig zijn, dan zal het bedrag weer groeien maar de gedeputeerde stelt dat op basis van de kennis van nu het juiste aantal fte is begroot.

Er is gevraagd naar het netwerkgericht werken en de gedeputeerde licht toe dat dit iets zegt over hoe het college en de ambtelijke organisatie zich verbinden met kennisinstellingen en ondernemers. De gedeputeerde stelt dat dit derhalve geen geldvraag is maar een vraag over hoe de provincie wil werken.

Mevrouw Rikkoert geeft aan te hebben begrepen dat er een netwerk in de organisatie is die het omgevingsgericht werken gaat aanjagen. Spreker stelt te hebben begrepen dat dit een beetje op losse schroeven staat en dat het in de organisatie niet goed geborgd is, en dat je dit juist op dit moment nodig hebt om de vaart erin te krijgen. Spreker is het met de gedeputeerde eens dat het een manier van werken is maar meent ook dat het aangejaagd moet worden en dat dat netwerk stevig moet staan. Daar heeft spreker de gedeputeerde nog niet over gehoord.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de nieuwe Omgevingswet nog meer om die houding vraagt en dat er ook extra middelen voor worden gevraagd om dit te kunnen borgen. Het lijkt de gedeputeerde goed om tijdens de Statenvergadering met gedeputeerde Van Essen verder te spreken over hoe de operationalisering daarvan verloopt.

De gedeputeerde vervolgt en merkt richting de heer De Droog op dat hij bij de commissie FAC ook het punt heeft gemaakt dat de beleidsdocumenten bij elk programma niet volledig zijn en de gedeputeerde geeft aan te erkennen dat dat inderdaad het geval is. De gedeputeerde stelt dat als er via een amendement gevraagd wordt om dit volgend jaar beter te borgen, hij niet anders kan dan, met schaamrood op de kaken, te zeggen dat dat een goed amendement zou zijn.

Er is gevraagd of de gedeputeerde kan toezeggen om bij de Kadernota te kijken wat goed kan worden samengepakt en hoe dingen doeleffectiever gedaan kunnen worden. De gedeputeerde geeft aan dat dat juist de opgave is waar het college, samen met het management en de organisatie, voor staat en dat dit de aandacht van het college heeft.

Door GroenLinks en D66 is gevraagd hoe het zit met de concernbrede opgave. Dat kan gaan over de Sociale Agenda, klimaatsturing, circulair of bijvoorbeeld datagestuurd werken. De gedeputeerde licht toe dat bij programma 9.7 er vier meerjarendoelen hangen onder de concernbrede opgave. Bij alle opgaven stelt het college dat het integrale opgaven zijn. Circulariteit, een andere manier van produceren en consumeren, moet volgens de gedeputeerde in alle domeinen en in alle programma's terugkomen. Dat betekent dat het moet terugkomen in Natuur, Cultuur, Mobiliteit en bij Economie. Dat geldt ook voor de Sociale Agenda, het klimaatbeleid en datagedreven werken. De gedeputeerde licht toe dat het zich dus overal vertaalt. Er is opgemerkt dat de Staten daar dan later geen sturing meer op kunnen geven en dat is de reden waarom de concernbrede opgaven met kleine budgetten zijn opgenomen, met mensen om dit aan te jagen in de organisatie. Zij kunnen met een startbudget aangeven wat er onderzocht moet worden en uiteindelijk moeten programma's als bijvoorbeeld Mobiliteit er vervolgens mee aan de slag. Dat betekent dat de vertaling van de vier budgetten van datagericht werken, de Sociale Agenda, klimaat en circulariteit uiteindelijk in de programma's landen.

De heer Bart geeft aan het betoog van de gedeputeerde goed te kunnen volgen maar stelt dat in de beantwoording van de technische vragen aangegeven is dat de 3 ton bedoeld is voor concrete uitvoeringsvraagstukken. Dat is de reden waarom spreker heeft gevraagd of dat wel lukt en of het budget wel voldoende is.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat op basis van de huidige kennis het antwoord ja is. Gisteren heeft het college een brief gestuurd aan de Staten over het materialenpaspoort waarbij te zien is dat een deel van de dekking uit

het domein Mobiliteit komt. De gedeputeerde licht toe dat soms een deel uit het aanjaagbudget van de concernbrede opgave komt. Als volgend jaar duidelijk wordt dat er meer budget nodig is, dan zal het college met een voorstel voor de Staten komen omdat het de prioritering kent. De gedeputeerde meent dat op dit moment het budget afdoende is om dit te kunnen aanjagen binnen de organisatie.

De gedeputeerde geeft namens gedeputeerde Van Essen aan dat de Staten nog voor het einde van het jaar een memo krijgt met de resultaten van de draw-down-klimaatoplossingen en een concept klimaatmonitor. Dat lijkt de gedeputeerde een mooi moment op dit verder op te pakken.

De gedeputeerde stelt dat coöperatief ondernemerschap een mooi punt is dat eerder is aangehaald bij de Kadernota. Als de Staten vinden dat er serieus werk gemaakt moet worden van het ondersteunen en aanjagen van coöperatief ondernemerschap, dan is dat volgens de gedeputeerde ook gewoon een kwestie van menskracht. In de brief wordt gesteld dat dat volgens het college het beste weggezet kan worden bij een uitvoeringsorganisatie als de ROM, omdat het daar het meest logisch zou passen. Daarnaast is het echter een feit dat de ROM een subsidiebeschikking heeft, waarbij is gesteld waar het aan moet voldoen. Als daar een taak bijkomt dan zullen de Staten het geld daarvoor moeten organiseren. Het college is van mening dat de jonge ROM, in het licht van prioritering, dit er nu even niet bij zou moeten krijgen. De gedeputeerde meent dat als de Staten dit toch erg belangrijk vinden, zij die uitspraak moeten doen bij de begrotingsbehandeling via een motie of amendement en daar vervolgens de middelen bij moeten zoeken.

De heer Bart meent dat dit lastig uit te leggen is gezien hoe goed dit past bij de rest van de economische visie van de provincie, de thema's die daarbij zijn aangehaald en bij de doelstellingen van de ROM. De oprichting van de ROM komt uit het zien van een gat bij de investeringen van het MKB in Utrecht en heel Nederland waarbij zichtbaar werd dat private investeringen moeilijk los te krijgen zijn. Dit, terwijl het onderzoek dat zelf werd aangehaald in de beantwoording van de motie stelt dat entrepreneurial recycling op gang kan worden gebracht door eigenaarschap meer te stimuleren en dat dat kan bijdragen om dat gat op te vullen. Spreker meent dat dit dus flink kan bijdragen aan de doelstellingen van de ROM en vindt het daarom gek dat er wordt gezegd dat alleen omdat de ROM in oprichting is hier niet verder mee wordt gegaan. Spreker begrijpt dat hier middelen bij horen maar wenst hier toch in de ROM aandacht aan te geven.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat de economische visie tot 2027 loopt. Hier zitten veel punten in en het college kiest voor een prioriteit voor de Utrecht Talent Alliantie, de intensivering van bedrijventerreinen en op het regionaal programmeren. Het innovatieklimaat in de ROM vindt het college ook een belangrijk speerpunt en het denkt daarbij aan het versterken van ecosystemen. Kijkend naar menskracht meent de gedeputeerde dat dit voor nu de prioriteiten zijn. Als PS hier een wijziging in wil aanbrengen dan zal het daar een breed gedragen uitspraak over moeten doen. De gedeputeerde geeft aan dat er dan ook middelen moeten worden georganiseerd.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan dat er vragen zijn gesteld over cultuur en erfgoed. De gedeputeerde is blij met de ambitie bij de VVD en JA21 om hier echt aandacht aan te geven en meent dat monumenten niet alleen gerestaureerd moeten worden maar dat ze ook toegankelijk moeten zijn en aangehaakt moeten zijn met toeristisch en recreatief medegebruik. De gedeputeerde geeft aan deze oproep goed te hebben gehoord. Bij erfgoedparels is ook gesteld dat ze minstens tien keer per jaar open en toegankelijk moeten zijn.

De gedeputeerde meent dat er inderdaad te weinig wordt gesproken over het icoon dat Paleis Soestdijk is. De provincie is aangehaakt vanuit het erfgoedbeleid en investeert in de tuinen en in het herstellen van het paleis zelf en meent dat het paleis en de tuinen een museale functie moeten hebben. Innovatie hoort daar ook bij meer de gedeputeerde geeft aan dat de invulling daarvan ligt bij de eigenaar. Vanuit het erfgoed is de provincie daar niet direct bij betrokken.

Richting de heer Dinklo merkt de gedeputeerde op dat mevrouw Boelhouwer een goed punt inbracht. Als er iets gedaan wordt met erfgoedparels, dan moet er altijd gematcht worden. Er is een reserve omdat niet elk jaar het budget van 4,4 miljoen euro wordt opgemaakt. De gedeputeerde heeft dit jaar 1 miljoen euro uit de reserve gehaald omdat er meer aanvragen waren. De provincie is nu weer bezig met aanvragen en het budget dat nodig is, is nog niet gevuld. Gezien de aanvragen die er liggen is er derhalve op dit moment niet meer geld nodig. Er zijn echter, in IPO-verband, ook heel grote projecten zoals de werven waarbij het om 60 tot 70 miljoen euro gaat. Bij het kabinet is nu neergelegd dat er minstens 100 miljoen euro extra moet komen voor de grote 'kanjerprojecten'.

Mevrouw Rikkoert vroeg naar het vliegwiel en de gedeputeerde meent dat dit goed is afgerond. De provincie heeft duidelijk meegekregen wat het zelf moet organiseren en dat de provincie een goed loket voor initiatieven moet zijn. In de Sociale Agenda die tijdens de volgende BEM-vergadering wordt besproken, wordt hier ook aandacht aan besteed, maar ook in het kader van hoe initiatieven bij moeten dragen aan omgevingsgericht werken. De provincie moet de initiatiefnemers daarom veel meer uitdagen om invloed uit te oefenen en vanuit dat spoor wordt daar nadrukkelijk aandacht aan gegeven. De vier trajecten hebben wat opgeleverd zoals een

voedselwinkel in Schalkwijk, en dit krijgt aandacht vanuit de Sociale Agenda maar niet meer vanuit het vliegwiel omdat dat traject nu is afgerond.

De heer Eggermont geeft aan het op prijs te stellen als de beantwoording door gedeputeerde Schaddelee om 17.30 zou kunnen plaatsvinden zodat dit op een fatsoenlijke manier kan plaatsvinden.

De voorzitter licht toe dat dat niet mogelijk is omdat de gedeputeerde dan andere verplichtingen heeft.

Mevrouw Rikkoert geeft aan dat de gedeputeerde heeft gezegd dat er een aantal uitkomsten zijn van de initiatieven en stelt dat het belangrijk is dat de initiatieven daarvan op de hoogte worden gesteld. Spreker vraagt of er naar de initiatieven teruggekoppeld kan worden.

De voorzitter licht toe dat het antwoord op deze vraag later aangevuld kan worden. De voorzitter geeft aan dat de vergadering helaas midden in een agendapunt geschorst moet worden omdat het 13.00 uur is. De vergadering gaat om 17.30 verder en zal beginnen met het agendapunt Trage Paden in verband met de mogelijkheid om bij de bespreking aanwezig te kunnen zijn.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.01 uur.

2.5 Statenvoorstel Vaststelling van de tarieventabel behorend bij de legesverordening provincie Utrecht 2018 per 1 januari 2022

2.6 Statenvoorstel behoud van 'Trage paden' als cultuurhistorisch erfgoed in de provincie Utrecht

2.7 SB Stand van zaken tweede tranche Steunpakket Cultuur en Erfgoed , herstelcampagnes en evenementen

2.8 Statenbrief Ontwerp Omgevingswetprogramma recreatie en toerisme

2.9 Statenbrief Motie 'Geef iedere Utrechter de kans op ondernemerschap'

3. Ter kennisname stukken

3.1 Statenbrief Wijziging Verordening Plassenschap Loosdrecht

3.2 Statenbrief Propositie Vijfheerenlanden

3.3 Memo Aankondiging startdatum Vuelta 2022 in Nederland

3.4 Statenbrief Voorzetting City Deal Health Hub

3.5 Memo Quicksan Miljoenennota en Rijksbegroting

3.6 Memo Continueren onder toezichtstelling van Montfoort en Woudenberg

3.7 Statenbrief Gesprek samenleving 'midterm review'

3.8 Statenbrief Zienswijze Ontwerp eerste bestuursrapportage 2021 RUD Utrecht

3.9 Statenbrief Voortgang proces organisatie Recreatieschappen

3.10 Memo Druktemonitor

3.11 1° Begrotingswijziging 2021 recreatieschap Stichtse Groenlanden

3.12 1° begrotingswijziging Plassenschap Loosdrecht 2021

3.13 Statenbrief Register geheime stukken provincie Utrecht 2021

4 Sluiting